

THE WEEKLY
WIELKOPOLANIN
 appearing every Thursday
 is the Official Paper of the
 Polish R. C. Beneficial St. Joseph's Union of Pittsburgh
 and Western Pennsylvania.
 - published at
 55 - 22nd St. Pittsburgh, Pa.
 Best Social and Political Polish paper in Pittsburgh
 and vicinity. Has the largest (12,000) circulation
 among the Polish speaking population in
 Western Pennsylvania. Best advertising
 medium; read by all Poles in Pittsburgh and
 in Western Pennsylvania.
 If you wish to reach the Polish population,
 advertise in the
"Wielkopolanin"
 55 - 22nd St. Pittsburgh, Pa.
 TEL. C. D. & P. T. 2263 GRANT
 P. & A. 2204 MAIN.

WIELKOPOLANIN

"WIELKOPOLANIN"
 Organ urzędowy
 Polskiej R. K. Katolickiej Unii św. Józefa
 wychodzi w każdy czwartek.
 Korrespondencje dotyczące zarobków
 w "Wielkopolaninie" adresować należy:
"Wielkopolanin"
 55 - 22nd St., Pittsburgh, Pa.
 TELEFON C. D. & P. T. 2263 GRANT.
 P. & A. 2204 MAIN.
 Najlepsze czasopismo polskie do
 ogłaszania się w Pittsburghu
 i w zachodniej Pensylwanii.
 Prenumerata opiewa:
 Rocznie..... \$2.00
 Półrocznie..... \$1.00
 Za przelazony rok..... \$3.00
 Pojedynczy numer..... 5c

Deus et Patria!

ORGAN URZĘDOWY UNII ŚWIĘTEGO JÓZEFA W PITTSBURGU, PA.

Bóg i Ojczyzna!

No. 13.

Pittsburg, Pa., Czwartek dnia 31-go Marca, 1904. (March 31.)

Rok VI

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem zawiadamiam wszystkie Towarzystwa i Bractwa, jako i wszystkich Braci Polaków, którzy dnia 10go Kwietnia pojedą na uroczystość poświęcenia węgielnego kamienia pod Polską Ochronkę w Emsworth, że Specyalny pociąg, wyjedzie o godzinie 2-giej po południu z dworca Centralnego, "Union Depot" w Pittsburgu.

Bilety zamówiłem po niższej cenie, dla tego każdy może kupić bilet u komitetu parafialnego w swojej parafii.

Bilet jeden do Emsworth i z powrotem będzie kosztował 20 centów.

Bilety te rozwieziemy po parafiach w przyszłą Sobotę, tak że każdy będzie mógł kupić bilet we Wielkanoc albo w tygodniu przed wyjazdem do Ochronki. Pociąg specjalny wróci do Pittsburga po południu o 5:30 minut.

Z Szacunkiem,

X. C. TOMASZEWSKI, C. S. SP.

WOJNA

rosyjsko-japońska.

Z pola wojny japońsko-rosyjskiej nie donoszą o żadnej większej bitwie lądowej. Japończycy bombardują codziennie nie Port Arthur, ale jakżeś za twarde to dla nich orzech do zgryzienia, bo bombardowania nie przynosi żadnego widocznego skutku i Port Arthur jeszcze nie wzięty. Między wojskami lądowymi nie przyszło też jeszcze do żadnej rozprawy, tak że cała ta wojna na lądzie wygląda więcej na jakiś japoński niż na wojnę. Jeżeli Japonia tak dalej wojnę prowadzić będzie, to moskale będą mieli czas zgromadzić w Mandżurii wielkie armie i dodać japończykom po skórce.

— Na morzach za to ruch wojenny znacniejszy. — Pod datą 23go donoszą japończycy że udało im się zatopić znowu jeden jakiś wojenny okręt. Moskale temu zaprzeczają.

— Pod datą 24 marca donoszą japończycy, że im się udało zagrozić wazkie wejście do Portu Arthur, zatapiając w nim siedm kupieckich statków, naładowanych kamieniami.

— Niemiecka „Schlesische Zeitung“ otrzymała dnia 23go wiadomość od swego reportera że to nie torpedowiec „Skotry“ został zniszczony własną miną moskiewską, lecz jeden z wielkich krążowników „Bojan“ i że zginął na nim 700 moskiewskich marynarzy. Tak tedy podmorska flota rosyjska znowu się powiększyła o jeden pancernik, co posie i na dno.

— Z portu Ping Yang nad granicę mandżurską koreańską donoszą do Londynu pod 25go eo 4,500 kozaków przekroczyło rzekę Yalu pod Antarg.

— Generał Altwater (nie miec) główny inspektor rosyjskiej artylerii został przez ca-

twierdzy wydał nowy ukaz dsielący mieszkańców Port Arthur na trzy klasy jak następuje: 1a klasa, to ci co chcą uzbudzić się i bronić twierdzy; 2a klasa, ci, co chcą pracować przy wypaniu szafców; 3a klasa to wszyscy inni i ci zostaną z Port Arthur wypędzeni.

— Z Tokyo donoszą że moskalem pod Anju nad granicą Korei brakuje żywności i że żywią się mięsem z wojskowych koni.

— Petersburg, dnia 26go. Cesarzowa otrzymała dziś telegramy 5000 rubli od firmy Westinghouse z Pittsburga w Ameryce. (Durne amerykańki! Ale to „business“ bo Westinghouse zarobiły miliony rubli na budowie maszyn w Rosyji. Dobra psu i mucha!)

— Władystok dnia 26go. Komendant Woronietz wydał ukaz że tylko wolno mieszkać we Władystoku, którzy mają żywności na 8 miesięcy.

— Petersburg, dnia 26go. Donoszą tu z Harbina w Mandżurii, że generał Kuropatkin przybył tam i objął naczelną komendę całej ruskiej armii w Mandżurii. — Kuropatkin zwiędza główne punkta i obozy w towarzystwie generałów Liniewicza i Zielifskiego (polscy!).

— Moskale podobno ułapali na morzu krążownik japoński. — Petersburg dnia 26go. — Moskiewski kapitan Irkoff skazany został na 25 lat dokopania żywego srebra w Syberii za wydawanie planów rosyjskich japończykom.

— Chffa, Chiny dnia 27go. Eskadra japońska bombardowała woszarj wioskorem Port Arthur. — Japończykom udało się znowu zatopić kilka statków w kamieniami w pobliżu wejścia do portu. Moskale donoszą, że to właśnie oni zatopili te okręty, ale daleko od portu. Później zaś po katastrofę znalazł się kapitan makiewskiego torpedowca, niejaki Krynkol (polski). Uderzył on wóród gądu kul na statek owe okręty i zatopił je zdala od portu; później uderzył na torpedowca japoński i takowe do nieośki smutni. On sam i syna swoich żonki zostali ciężko ranieni.

— Po dntgłej kanonadzie japońska flota ułapła. — Niewoszarj, Mandżurya, d. 26go. — Miasto tutejsze i port, są grabione dawno przez moskali, ogłoszone zostało jako będące w stanie oblężenia. Moskale zdarli chorągwie amerykańskie i angielskie z konsulatów tychże krajów. Będzie o to nieporozumienie.

— Petersburg, dnia 26go. — Kapitan Irkoff, przesłany o zdradę został w twierdzy Petropawlowkiej powieszony.

— Czar rosyjski, naśladując przykład robotników którzy rządowi oddają dobrowolnie (bo muszą) stołm procent ze zarobku, — postanowił też oszczędzić (!!!) i z ciężkim sercem przystąpił do oszczędności. Przesłał aszadka ka wior i bananowy, a kopiejkę tak oszczędzone przetrzasną na koszt wojny. (Kto chce wierzyć temu to może, a kto się śmieje obo, to takie mu to wolno, to jednak jest oficyalny telegram z Petersburga.)

— Pierwszy port Kuropatkinowa wosze nie wosze. Detenci od pod daty 20go, że generał M. skoczek uderzył dnia tego na osesle 1500 kozaków na wojsko japońskie pod miastem Ching Ju, w Korei, niedaleko gauloy. Generał doosił dalej że japończycy tak dsielali się bili, że rosyjanie „dla swoich przysyn strategicznych“ cofnęli się w porządku ku głównemu

oddziałowi pod miasto Ka San, (Unykali szapawo jak zmyślił. P. kasuje się jednak że japończycy i na lądzie bió umieją!)

— Karopatkin przysłał w swoim telegramie że aż trzech kozaków było ubitych a trzech oficerów ranionych. Japońców miło zginać bardzo wielu.

— Słowo telegamy o tej bitwie, nadesłane z Japonii opiewają, że japończyków padło w tej bitwie kilkanaście a moskali czterdziestu.

AMERYKA.

Pojdzie .. w senatory. — New York, N. Y., 24 marca. — Andrew D. Barlow, konsul Stanów Zjednoczonych w Meksyku, został urzędowo wezwany do rezygnacji.

Barlow jest oskarżony o niewłaściwe zachowywanie się na swoim urzędzie, przez co wywoływał zatargi pomiędzy rządem obu państw. Przytłum pan konsul uprawiał pijaństwo na wielką skalę w swoim biurze i nie rzadko można go było spotkać strąbionego jak bęła.

Przybył on już do swej rezydencji w New Yorku, lecz nie chce reporterów dopuścić do interview, tłumacząc się, że jest chory.

Barlow był zamianowany konsulem przez prezydenta McKinley'a.

Zginęli z głodu. — Williamstown, Mass. 24 marca. — Nadeszły tuż szereg żałoby tragicznej śmierci Leonarda Hubbard, redaktora „Outing Magazine“, który ze swoim przyjaciółm Wallace Dilllon odbywał wędrowkę po olbrzymim zamrażniętym kraju Labrador w Kanadzie. Obaj trycyli chcieli wrześć znaleźć i straszną śmierć z głodu zabłądziwszy w lodowej pustynie.

Do ostatniej jednak chwili metracili animusz i skrzętnie śpiewali każde spotkanie oraz w nader barwny sposób opisywali swoje cierpienia i konanie z głodu. Oddział poszukiwaczy znalazł zwłoki nieszczęśliwych podróżników, z których tylko była skóra i kości.

Przy nich znaleźli no zapisane w kartki papieru, na których opisywali swoje cierpienia w następujący sposób: „Zanim postanowiliśmy odwrócić się z tego olbrzymiego jeziora — pisze Wallace — straciłem trzęsienie cali miary w naszym. Nasze kości sterczały nad skórą i wyglądały jak żywe szkielety. Byliśmy w tym czasie tak osłabieni, że nie mogliśmy nawet siedzieć, lecz obalaliśmy się na lód.“

11go października. „Udało się nam zastąpić kilka dziłch gęsi, które zjedliśmy nawet z wnętrznościami z wyjątkiem pierza.“

18go października. „Jesteśmy tak osłabieni, że nie możemy nawet pisać. Znaleźliśmy po drodze worek od mąki, któryśmy porzucili na lądzie udając się w podróż. Pocięliśmy go w kawały i ugotowaliśmy z niego smaczną dla nas zupę. Znaleźliśmy także puszkę od musztardy, którą elcwie wylizaliśmy. Po tym posiłku mamy cokolwiek więcej siły do pisania. Bóże dopomóż nam.“

20go października. „Jesteśmy gotowi umrzeć. Wallace ucałował moje policzki swoimi wychłmi i zimnymi wargami; ja ucałowałem jego. Bóże błogostaw nas. Sporządziliśmy sobie namiot, któryśmy wlekli z sołą na sankach i w nim czekamy końca. Jestem spiący; głód mi już nie dokucza... czuję, że umieram... lecz śmierć głodowa jest bardzo lekka... Spodziewam się jeszcze pomocy od Boga i moich przyjaciół.“

Ta się ukończył dalszy opis nieszczęśliwego redaktora, który znalazł tak tragiczną śmierć z głodu, poświęcając się nauce i szukając wrześć, by je później opisać w dziennikach.

Suteżycie na zachodzie. — St. Paul, Minn. 25 marca. — W północnej Dakocie i Montanie szaleją burze, blizard i śnieżyce, które ciągną ku wschodowi z szybkością 30 mil na godzinę. Śniegi upadły na 6 stopi wysoko.

— Bismarck, N. D. 26 marca. — Wczoraj o godzinie 5 po południu zerwała się zawiewa śnieżna, której dawno tu nie było. Na ulicach leży śnieg od 3 do 6 stopi wysoko, a termometer spadł na gło do 30 stopni, tak że teraz stoi na 5 niżej zer.

— Grand Forks, N. D. 26go marca. — Szalona burza połączona z zawiewa śnieżną zerwała się tu i pokryła grubą warstwą śniegu całą okolicę.

Pożar stepów. — Omaha, Nebraska dnia 26go Marca. — Od dwóch dni palą się w okolicy Counties Holt Rock i Wheeler w Nebraska pręży i grożą zniszczeniem wielu wiosek i miast. Mieszkańcy wyżej wymienionych miast rano li się na ratunek i walczą z rozszalałym żywiołem i uratowali od niechybnej zguby miasteczka: Anelia i Cambridge Holt. — Miasteczko O'Neill tylko temu zawdzięcza swoje ocalenie, że w stanowej chwili wykręcił się wiatr w przeciwną stronę.

Otwarcie wystawy w St. Louis. — Washington D. O. 25 marca. — Otwarcie wystawy w St. Louis, Mo. dokona prezydent Roosevelt z Białego Domu w Washingtonie. Urządzone połączenie elektryczne głównego gmachu wystawowego w St. Louis Mo. z Białym Domem w Washingtonie i o godzinie 1szej, dnia 3go kwietnia br. poruszy prezydent gnaz elektryczny, a prąd elektryczny, jako za pomocą drutów telegraficznych przeniesie się na plac wystawy i puci maszynerye w ruch.

Zywcem pogrzeban. — Cumberland, Md. 25 marca. — Górnik Charles z Henry, W. V. został zasypany w kopalni i przesiedział tam siedm dni i noce, zanim koleday zdołali go wydobyć z pod gruzów. Nieszczęśliwego górnika, wycofano go z Cumberland, Md. gdzie lekarze orzekli, że będzie żył.

Górnik został zasypany podczas eksplozji w kopalni. — Trzech kolegów jego zostało wówczas na miejscu zabitych.

Z urzędu emigracyjnego. — Ellis Island, N. Y. 35go marca. — Generalny komisar emigracyjny Sargent, zwiędził wozoraj Ellis Island i przyłapał kontraktorów dostawy żywności na różnych nadwyżkach. — Zmuszali oni emigrantów do zakupu żywności na drogę za 50ct., chociaż ci tego czynić nie są obowiązani. Wczoraj wylądowało tu 4000 emigrantów, przeważnie słowiańskich.

Uratowany od śmierci. — Wilkesbarre, Pa. 25go marca. — Nieznani alczoryfny napadli na Hermana Hetmańskiego, zwiędzali go i rucili na tor kolei koło Nanticoke. Pociąg z węglami stanął ledwie o kilka kroków od zwiędzanego i zakneblowanego Hetmańskiego, a personal pociągu go uwolnił z więzów. Złoczyfny, ani ich intencje i zamiary dotychczas nieznane.

Myszy niszczą drzewa owocowe. — Capac, Mich. 26 marca. — Z powodu bardzo ostrej zimy wzięły się polne myszy do ogryzania drzew owocowych, z których dla tego wiele zniszczono. R. Curtis, mieszkający o godzinę ztąd, powiada, że mu te myszy zniszczyły cały sad, składający się z pięknych drzew brzoskwiniowych.

Wilkesbarre, Pa. — Straszną śmiercią zginęło tu dnia 24go Marca czterech górników, a mianowicie: Józef Kolanowski, Bud Van Horn, Piotr Kowalewski i Joseph Papawa. — Wyjeżdżali oni winadą z kopalni na powierzchnię ziemi; wtem coś w maszyneryi się popsuło, winda wyłeciała się okropną szybkością wysoko ponad ziemię, tam się liny i żelnicuchy zerwały, klatka windy się przewróciła, skutkiem czego Kolanowski przyduszony winadą do ściany został zmiażdżony, a trzej inni spadli do szafu głębokiego na przeszło tysiąc stopi i roztrzaskali się na dnie kopalni. — Niezależnie to miało miejsce w szafcie Dorance, należącym do kopalni Lshigh Valley Coal Company.

Tania podróż do Europy. — Między kompaniami, których okręty kursują między Nowym Yorkiem a Genuą i Neapolem we Włoszech, wybuchła walka konkurencyjna, z której mogą korzystać ci, którzy chcieli jechać z New Yorku międzypokładem.

Kompania hambarska zniżyła cenę podróży międzypokładem z New Yorku do Genui okrętem Prinz Albert wyjeżdżającym 29go marca, za \$17, czyli o \$14 taniej, aniżeli przed kilku miesiącami.

Włoska kompania zmniejszyła cenę podróży międzypokładem z New Yorku do Genui okrętem Prinz Albert wyjeżdżającym 29go marca, za \$17, czyli o \$14 taniej, aniżeli przed kilku miesiącami.

Włoska kompania zmniejszyła cenę podróży międzypokładem z New Yorku do Genui okrętem Prinz Albert wyjeżdżającym 29go marca, za \$17, czyli o \$14 taniej, aniżeli przed kilku miesiącami.

Włoska kompania zmniejszyła cenę podróży międzypokładem z New Yorku do Genui okrętem Prinz Albert wyjeżdżającym 29go marca, za \$17, czyli o \$14 taniej, aniżeli przed kilku miesiącami.

Włoska kompania zmniejszyła cenę podróży międzypokładem z New Yorku do Genui okrętem Prinz Albert wyjeżdżającym 29go marca, za \$17, czyli o \$14 taniej, aniżeli przed kilku miesiącami.

Włoska kompania zmniejszyła cenę podróży międzypokładem z New Yorku do Genui okrętem Prinz Albert wyjeżdżającym 29go marca, za \$17, czyli o \$14 taniej, aniżeli przed kilku miesiącami.

Włoska kompania zmniejszyła cenę podróży międzypokładem z New Yorku do Genui okrętem Prinz Albert wyjeżdżającym 29go marca, za \$17, czyli o \$14 taniej, aniżeli przed kilku miesiącami.

Włoska kompania zmniejszyła cenę podróży międzypokładem z New Yorku do Genui okrętem Prinz Albert wyjeżdżającym 29go marca, za \$17, czyli o \$14 taniej, aniżeli przed kilku miesiącami.

został winnym przekupstwa, a mianowicie przyprawianie łapówek od kompanii „Rialto Grain and Securities Co“, osuwa kafeńskiej spółki giełdowej. — Pan senator łapownik miał używać swojego wpływu senatorskiego u urzędników w Washingtonie na korzyść tej osuwa kafeńskiej spółki. Za „pracę“ swoje zażądał i otrzymał pół trzecia tysiąca dolarów.

Pan senator, rozumie się, apelował do wyższych sądów. Kara za takie przestępstwo jest dwa lata kryminalnego więzienia za każde przewinienie, a takich przewinień udowodnił Burtonowi sz sześć, co znaaczy, że sędzia mógłby go skazać na 12 lat więzienia; oprócz tego może go sędzia skazać na zapłacenie 10 tysięcy dolarów kary lub mniej; to jest najwzsz kara, najniższa zaś kara za takie przestępstwo jest: jeden dzień więzienia i 1 dolar kary. (Długość czasu uwięzienia i wysokość kary pieniężnej zależy od humoru pana sędziego).

Oprócz tych kar, skazaniec taki traci niektóre przywileje obywatelskie, a mianowicie: wyrozumienie z senatu, a potem nie może już nigdy otrzymać żadnego urzędu. — Honor i cześć łapownik już utracił, ale o to w Ameryce nie wiele stoja, najwięcej boleć go będzie to, że już nigdy nie dostanie się na urząd i nie będzie mógł pobierać łapówek, — a to grunt!...

Kłopoty Prezydenta. — Washington D. O. dnia 28 marca. — Prezydent Stanów Zjedn. Theodore Roosevelt jest niezmiernie zambarasowany z tego powodu, że w obecnych czasach wylazi na wierzch tyle skandaliów i przekupstw, jakie uprawiali urzędnicy republikańskiej partii, rządzącej obecnie krajem.

Skazanie senatora Burtona z Kansas dopiętno już miary. — Dla tego prezydent dał w tych dniach ostry „wygovor“ — szefem najrozmaitszych wydziałów rządowych.

Niedawne skandaly o przekupstwa i oszustwa w wydziale Poczty, oszustwa wykryte w kupowaniu i krażeniu gruntów rdyjskich, i wiele innych, podobnych chyli, podkopują szanse Roosevelta do ponownego wyboru w jesieni. Dla tego tenż prezydent domaga się, aby jaknajprędzej oczyszczono ten nowe stajnie Augiasza.

Tłumna Imigracja. — New York, dnia 28 marca. — Liczba przybywających tu emigrantów z Europy wzrasta z dniem każdym. Przyrzyną tego jest spodziewany lepszy zarobek w lecie i to, że wielu ucieka z Europy w obawie praw dopodobnej ogólnej wojny w Europie.

Dzisiaj na okręsie Apeniu wylądowało w New Yorku 802 osób; — na statku Saint Louis 704 osób, — statek Patria przyniósł 1,096 osób, La Gascogne 1,120 osób a Columbia 500 osób, razem 5,882 osób. — W miesiącu marcu przybyło dotąd 51 246 osób.

Irwin, Pa. — Dwaj czarnuchy, murzyni: H. Jenkins i S. Robinson, —

czujący do siebie od dawna jakąś aneg, — spotkali się w poniedziałek na głównej tutejszej ulicy Main street zabawili się w skala i japończyka i choć nie mają ani floty pancernej, ni armii ni armat, to przynajmniej z brzytwami w ręku na siebie uderzyli. Pojedynek był straszniejszy niż dotychczasowa wojna moskiewsko-japońska, bo gdy wreszcie inne narodowości zainterwenowały czyli rozpadły obie wojujące strony, — obaj kombataneci pokrajani byli brzytwami i pojuszeni jak wieprze w jatkach.

Panika w kościele. — New Haven, Conn. 28 marca. — W chwili gdy tłumy wierznych włochoń rzymskokatolików były zgromadzone w kościele św. Michała, ktoś zawołał „gore“ co wywołało szaloną panikę. Tłumy rzuciły się do bezładnej ucieczki, trapiąc i miądzące się wzajemnie.

W kościele były tylko jedne drzewy główne do wyjścia, to też skutek popłochu był straszny.

Dziesiątki kobiet i dzieci strasznie potrutowano i wiele z nich umrze. Mężczyźni z dużą brutalnością walczyli o wyjście z kościoła, satylując tych, co im zawadzali w drodze. Wiele osób umrze z odniesionych ran.

Proces Patrowika. — Washington, Pa., dnia 28. Sędzia tutejszy przedłożył na jakiś czas rok sądowe, — mające się odbyć w Maju, aby dać sposobność przysięgłym przesłuchać sprawę horwata Patrowicka, oskarżonego wraz z Kowowikiem o zamordowanie bombą dyramitową kontraktora Fergasona. (Kowowik został już oto na śmierć osądzony, o czym w swoim czasie donosiliśmy).

Kittanning, Pa. — Miejsceowce East Brady, położona 25 mil na północ od Kittanning, została nawiedzona pożarem dnia 27go Marca. Spalilo się 29 domów a szkody wynoszą około 100 tysięcy dolarów.

Goff, Pa. — W noce z dnia 27 na 28go marca włamali się złodzieje do tutejszej poczty i rozsadzili dynamitem ogniowtwa stalową kassę. Nie oblowili się jednakże weale, bo znaleźli w niej tylko coo około 25 dolarów w markach pocztowych i w gotówce.

Wybuch dynamitu uszkodził znacznie biuro pocztowe. Złodzieje uciekli.

New Castle, Pa. — Tutejsze huty szklane Shephango Glass Plant, rozpoczęły na nowo prace w poniedziałek bo nastąpiło porozumienie się stron, co do wysokości zapłaty.

Latrobe, Pa. — Przy rozliczaniu rafa ognia w piecu kuchennym pi parony został niebezpiecznie dsielony, cioletni chłopiec Roger Eicher.

Wielki Piątek.

Wielki Piątek jest jednym z najuroczystszych i najdroższych sercu chrześcijanina dni w roku; jest to bowiem rocznica śmierci Zbawcy naszego.

Obchody wielkopiątkowe w ogólności wyrażają i opisują mekę Zbawiciela, a także uczucia, jakimi powinniśmy się z tego powodu przejmować.

Wygląd ołtarza. Ołtarz wszelkich ozdób pozbawiony; krzyż ołtarzowy ozarna krepą nakryty; lichterze ciemne; świece w wosku ciemno żółtego; stopnie obnażone; kolor aparatów czarny, jak na pogrzebie; usunięcie wszelkiego światła nawet przed Najsw. Sakramentem, aż do adoracji krzyża — wszystko to wyraża głęboką bolesć Kościoła i grubą żałobę. Usunięcie światła oznacza, że światłość świata (J. Chrystus) dziś zagasiło na krzyżu.

Leżenie krzyżem. Kapłan, przy szedłszy do ołtarza, leży krzyżem na ziemi. Znak to wielkiego smutku Kościoła ze śmierci Zbawiciela, oraz pokuty za grzechy.

Procepcja i historia meki Pań. Celebrans, wstawczy, czyta dwa lektory ze starego testamentu o procepcji meki Pańskiej i o zabiciu i pozyczeniu baranka wielkonocego; następnie czyta także passję, czyli historię meki Pańskiej według św. Jana. Czynniki to dlatego, że roz pamiętywanie meki Zbawiciela stanowi najwłaśniejszy przedmiot na bogostwa w tym dniu.

Modlitwa za wszystkich stany. Po passji odbywa się publiczna modlitwa za Kościoła za wszystkich ludzi, nawet za zasępionych Żydów. Czynniki to na uproszenie dla wszystkich ludzi łaski korzystania z owoców krzyża i dla naśladowania Chrystusa, który w tym dniu za wszystkich się ofiarował na krzyżu, nawet za nieprzyjaciół.

Przed każdą modlitwą, celebrans, wzywając do niej wiernych, przykleka, a znak gorącości modlitwy; tylko przed modlitwą za Żydów tego nie czyni, na znak wstrętu, jaki obudza ich niedzielną szerzość przyklekanie przed Chrystusem.

Adoracja krzyża. Po modlitwie za wszystkie stany następuje uroczyste odeśnięcie krzyża, procesja z nim i adoracja przez duchowieństwo i lud; przystępując do ucałowania nóg Zbawiciela, trzykrotnie się przykleka. Jest to szczególnie, publiczne uczczenie krzyża, który w tym dniu za narzeczenia hańby stał się czcigodnym narzędziem i symbolem odkupienia.

Liturgia. Po adoracji krzyża, przynoszą procesjonalnie hostie św. i odprawia się tak zwana liturgia (podobieństwo Mszy św.), nie Msza, która się dziś nie odprawia. Msza św. nie odprawia się dla tego, aby zwrócić wyjątkową uwagę na ofiarę krzyżową, której sam Pan Jezus w tym dniu na krzyżu doznał.

Podczas liturgii niema ani ofiarowania, ani konsekracji, bo hostya już jest wczoraj pokonsekrowana. Podniesienie jednak odbywa się, dla okazania, że Chrystus jest obecny na ołtarzu i powinien być uczczony; podniesienie samo hostyi i jedną ręką wyobraża, że Chrystus jest obecny tylko pod jedną postacią.

Procesja do grobu. Po Komunii celebrans odprawia się nieznacznie przed Najsw. Sakramentem, włożonym do monstracji, odkrytej białą krepą, poczem Najsw. Sakrament przenosi się uroczysto do grobu, co wyobraża pogrzeb Pana Jezusa.

W Kościołach polskich, zwyczajem jest grób Zbawiciela urządzać z największym przepychem. Znajdziesz tam wszystko, na co tylko pobożność i sztuka zdobyć się może jako to: zegarze światła, wspaniałe dekoracje, kwiaty, festony, girlandy, figury żołnierzy i niewiast podobnych, fontanny, ptaszki śpiewające itd. W głębi tego wszystkiego spoczywa biała postać Chrystusa; w górze zaś w przeszroczu umieszczony jest Najsw. Sakrament. Tysiące wiernych po większych miastach odwiedza przez w. piątek i sobotę grób Zbawiciela, dla podziękowania mu za odkupienie. Uroczysty i rzewny to widok tłumów, w nastroju religijnym snujących się po ulicach miasta; widok ten, powaga chwili, a szczególnie postać Chrystusa leżącego w grobie, umęczonego nie jedną wyciską ię wdzięczności i żalu za grzechy.

Wielka Sobota.

Wielka sobota jest pamiętką spoczywania Ciała Chrystusowego w grobie i oczekiwania przez uczniów zmartwychwstania Pańskiego. Smutek miesza się tu z radością. Obchody wielkosobotnie są: Świecenie ognia, granów, paschała i wody do Chrztu; poczem odprawia się uroczysta Msza św. i tylko jedna, chociażby przy kościele było kilku kapłanów.

Porządek szczegółowy i znaczenie obrzędów wielkosobotnich są:

Wygląd ołtarza. Ołtarz przybrany, lichterze i świece białe, lecz z rozpoczęciem ceremonii światło się jeszcze nie pali. Wszystko to wyraża radość ze spodziewanego zmartwychwstania, ale jednocześnie i smutek z powodu spoczywania Chrystusa w grobie.

Powięcenie ognia i gran. Na dziedzińcu kościelnym przy wejściu do Kościoła roznieca się za pomocą krzesiwa ogień, a celebrans go poświęca.

W znaczeniu duchownym — wydobycie ognia z krzemienia jest symbolem zmartwychwstania J. Chrystusa z grobu kamiennego.

Po poświęceniu ognia, zaraz poświęca się gran czyli ziarn kadzi dła, które przypominają owe wonności jakimi pobożnie niewiasty chciały namaścić Ciało Chrystusowe.

Ceremonia z tryangulem. Gdy orszak wkroczy do kościoła, w trzech stajach zapala się ogniem poświęconym trzy świece woskowe, osadzone na kij trzcinowym.

Świecenie tak zwane tryangulem (trójświeca). Przez swój kształt jest on godłem Trójcy Śśś. Zastosowanie jego w ceremoniach wielkiej soboty jest podobizną Trójcy Śśś, za to dobrodziejstwo, że druga Jej osoba, Syn Boży, stał się światłością świata, dla oświecenia nas na o tajemnicach wiary, a szczególnie Trójcy Śśś.

Powięcenie paschała. Po poświęceniu ognia i odbyciu ceremonii z tryangulem, za powrotem do ołtarza, poświęca się paschał. Paschał jest wielka świeca woskowa, z woskiem w nią, w formie krzyża, w kształcie grani. Zowie się paschałem od wyrazu grecko-lacińskiego „pascha”, co znaczy: Wielkanoc.

Paschał ma znaczenie historyczne i duchowne. W znaczeniu historycznym — była to właśnie wielka świeca woskowa, która w pierwszych wiekach służyła do oświecania kościoła w nocy zmartwychwstania Pańskiego, gdy wierni zebrani byli na modlitwie. Służyła przytem za kolumnę, na której ryła lub samieszczono tablicę z wypisanym porządkiem świąt ruchomych, które zależały od Wielkanocy; czynił to diakon przed rozpoczęciem ceremonii poświęcenia. Za wynalezieniem druku i zwiększeniem się liczby świąt, wyszła pod tym względem z użycia, a przybrała znaczenie duchowne.

W znaczeniu duchownym — wyobraża Chrystusa zmartwychpowstałego w chwale i jasności.

Znaczenie ceremonii przy poświęceniu paschała jest takie: Paschał niezapalony na początku jego poświęcenia jest obrazem Chrystusa, będącego w grobie.

Wetknięcie gran w paschał, za nim go się zapali, przypomina namaszczanie wonnościami Ciała P. Jezusa przed Jego zmartwychwstaniem.

Pięć otworów do gran oznacza pięć ran Chrystusowych, które pozostały w ciele zmartwychwstałego. — Zgaszenie świec i lamp, aby następnie zapalił je ogniem poświęconym z paschała, znaczy, że Chrystus zgaś na trzy dni, aby następnie zmartwychwstał i jaśnieć światłem nigdy już nie gasnącym.

Zapalanie paschała światłem z tryanguła — oznacza, że Chrystus wyobrażony przez paschał, jako druga osoba Trójcy Śśś, pochodzi przedwiecznie od Ojca, Bóg z Boga, światłość ze światłości.

Zapalenie wszystkich świec i lamp światłem z paschała, wyraża, że od Chrystusa, który jest światłością świata, pochodzi wszelkie prawdziwe oświecenie.

Świecenie wody do Chrztu. Świecenie wody do Chrztu odbywa się w Wielką sobotę i w Wigilię Zielonych Świątek, dla zachowania pamiętki, że w pierwszych wiekach w te dni chrzestno uroczystość dorosłych, do czego najpierw święcono wodę.

Przynośna zaś, dłaższego udziału Chrztu szczególnie w Wielką sobotę jest następująca. Wielka sobota jest dniem pośrednim między śmiercią Zbawiciela, a zmartwychwstaniem. Otóż namaczonego Chrztu uroczysty na ten dzień, dla wyrażenia, że Chrztus bierze moc głazienia grzechu od śmierci Zbawiciela, a łaskę odrodzenia od Jego zmartwychwstania.

Po ukończeniu ceremonii poświęcenia wody, orszak cały wraca do ołtarza wielkiego i śpiewa litanie do W. Świętych, dla wyrażenia obecności nowoochrzczonych ze świętymi w niebie, i dla uproszenia u P. Boga — za przyczyną świętych — łaski szczególnie tym, którzy Chrztus św. przyjęli, lub przyjmować będą. Dla wyrażenia usilności i gorącości modlitwy Kościoła, celebrans podczas litanii leży krzyżem.

Po litanii zaraz wychodzi uroczysta Msza św. i tylko jedna. Odpra-

wia się ona w kolorze i tonie wesołym; na „gloria” uderzają we wszystkie dzwony i dzwonki; śpiewa się już Alleluja, — słowem przeświata już wyraża radość ze zmartwychwstania Pańskiego.

Wielkanoc.

Najuroczystszym świętem jest Wielkanoc, zwana w języku kościelnym Pascha. Jest ona pamiętką zmartwychwstania Pańskiego. Przypada zawsze w pierwszą niedzielę po pełni księżyca, która następuje po porównaniu dnia z nocą wiosenną. Obchodzi się z oktawa, a uroczystość trwa dwa dni.

Charakter tego święta jest radosny i poważny. Ceremonie godła i modlitwy nabożeństwa odnoszą się do zmartwychwstania Pańskiego i wyrażają radość. Kościół przeto używa szat najwspanialszych koloru białego. Stawia na ołtarzu figurę zmartwychwstałego Chrystusa z chorągwią w rękę, na znak zwycięstwa Jego nad grzechem, ciemnością i śmiercią. Obok ołtarza stawia się krzyż przepasany czerwoną stulą, jako wspomnienie poniesionej przez Zbawiciela krwawej meki i śmierci krzyżowej; paschał — jako symbol Chrystusa, jasnie świecącego już chwałą; śpiewa się radosne a właśnie temu świętu — „Alleluja”.

W pierwszych wiekach, gdy po procesji kapłan zaśpiewał: „Zmartwychwstał Pan z grobu”, wierni, obecni na nabożeństwie, wznosili sobie nawzajem tej nowiny, całując się na znak radości braterskiej, jedności i zgody, mówiąc: „Zmartwychwstał Pan”. Z tego powstał z czasem dzisiejszy zwyczaj wznoszenia sobie „wesołego Alleluja”.

Charakterystycznym i najwspanialszym nabożeństwem Wielkanocy jest rezurrekcyja.

Rezurrekcyja jest to najuroczystsza, trzykrotna procesja, po której zwykle następuje jutrznia, poczem odzysłak — uroczysta Msza św. Odbywa się albo w sobotę wieczorną, albo w niedzielę o wschodzie słońca stosownie do miejscowego zwyczaju. Rozpoczyna się u grobu śpiewem na cześć Trójcy Śśś, oraz śpiewem, opisującym zwycięstwo Chrystusa nad piekłem i wprowadzenie dusz do nieba. Odbywa się naokoło kościoła z godkami zmartwychwstania, przy biciu we wszystkie dzwony i radosnym śpiewem: „Wesoły nam dzień dziś nastał!”.

Po procesji, celebrans, kłęcząc na stopniach ołtarza i trzymając krzyż, śpiewa trzykrotnie coraz głośniej te słowa: „Powstał Pan z grobu”; chór zaś odpowiada: „Który za nas umarł na krzyżu”. Poczem zwykle następuje jutrznia, błogosławieństwo Najsw. Sakramentu, a Msza uroczysta kończy czestokroć nabożeństwo rezurrekcyjne.

Uwaga. Zwyczajem, u nas tylko przyjętym, jest święcenie w wielką sobotę obficie przyrządzonych pokarmów, którymi wierni w kółku rodzinnym i przyjacielskim w święta wielkanocne wspólnie się raczą, zaczynając zwykle od jajka święconego, na wzór dawnych Rzymian, którzy wszelkie noży zaczęli od jajka. Przy dzieleniu się jajkami, zwykle składają sobie wzajemne życzenia.

Święcone to jest, jak i wilia Bógw. Narodzenia, zabytkiem dawnych użm. miłości. Między temi pokarmami pierwsze miejsce zajmuje baranek wielkanocny. Jest on figurą J. Chrystusa, który, jako baranek, zabity na ofiarę, zgładził grzechy w sz. Chorągiewka, którą baranek trzyma, oznacza tryumf, jaki Chrystus odniósł nad grzechem ciemnością i śmiercią. (Nauka obrz. Kościoła Rz. Katol.).

Drugiego dnia Wielkanocy zwyczajem jest w Polsce polewania się wodą, w mowie ludowej zwany śmiegną albo dyngus. Jaki jest ten zwyczaj, trudno określić. Być może, że ma związek z tem polewaniem, jakie miało się dokonywać z rozkazem niedzieli faryzeuszów, do uczniach Chrystusowych dla ich rozpedzenia, gdy zbierające się w gromadki, rozprawiali o zmartwychwstaniu Pańskim.

Najprawdopodobniej zaś jest to zabyttek dawnego zwyczaju obchodzenia w tym dniu pamiętki Chrztu przez tych, którzy przeszli Wielkanocy przyjęli takowy. Po wysłuchaniu bowiem nabożeństwa wyprawiali nocne, podczas której kapłan przy stole udzielał im wody, nazwanej wodą mądrości; trwało to do wieku XI.

Polowa chorób ludzkich pochodzi z niestrawności. Burdock's Blood Bitters wzmacnia i porządkuje żołądek i czyni niestrawność niemożliwą.

Ludnie matną się zawsze obetpić, jeżeli nie ze swych salet, to z... ad. Flosafia żywa polega, aśby zawsze oszekiwad na rzeczy... nie oszekiwana.

Niepokalane Poczęcie Najsw. Maryi Panny.

„Bądź pozdrowiona, łaski pełna, Pan z Tobą, błogosławiona Ty między niewiastami.”

(Wyjżki z nauk i kazań o Niepokale Poczęciu N. M. P.)

(Dokończenie).

11. Ta ostatnia chwila nie tylko to rozłoży oświadczenia na zawsze z tem wszystkiem, co go tu na ziemi zjawało, ale rozstrzygnie także los smarłego na ośm wieczności. Jeśli w tej ostatniej chwili będzie w stanie łaski Bóg, to niebo stanie się twoim mieszkaniem na całą wieczność, jeśli zaś w ostatniej chwili twoje sumienie będzie obciążone grzechami śmiertelnymi, to pójdiesz do piekła, z którego już nigdy nie wyjdziesz. Jeżeli tak rzeczy się mają, to pytam się: dla czego ludzie tak mało myślą o tej ostatniej chwili i dla czego tę chwilę sobie tak lekceważą? Wszak w innych sprawach każde niebezpieczeństwo napędza ich trwogę. Przypuszczam tu dwa przykłady. Oto przedstawiam sobie z dawniejszych czasów dwóch sbrodniarów od tej chwili, kiedy znaleźli kostki sześcioboczne z iosebami o to, który z nich ma być śmiercią ukarany, a który uwolniony. Gdybyście ich w t. dy widzieli, tobyście się przekośali, że każdy z nich abład w onej chwili, że śimny pot wystąpił na ich czoła i że każdy drżał jak listek osiki. Dla czego? Wszak rzucił kostkę jest rzeczą bardzo łatwą. Tak jest. Rzucił kostkę było osm łatwem, ale w tym wypadku wiedział każdy z nich, że od tego rzutu zależało życie albo śmierć. Ta chwila była dla nich bardzo ważną i dla tego każdy z nich drżał, kiedy brał ową kostkę do ręk. Teraz się spytajmy: Czyby o sbrodniarze nie dwi-czyli się w rzucaniu kostki przez osm życie, gdyby napród byli wiedzieli, że ta sztuka przyda im się kiedyś w przyszłości? O będzmy tego pewni, że gdyby który z nich wiedział o tem, co go czeka, toby się był tak długo wóczył w rzucaniu, pokądby nie nabrał tak jej wprawy, że ta kostka upadnie na tę stronę, na którą on chce.

12. Można powiedzieć, że w godzinie śmierci będziemy także, niech tak powiem, ruszać kostkę o to, czy mamy być w niebie, lub w piekle, a wigo row. zowie — osy nie będzie to z wialką korzyścią dla nas, jeśli teraz będziemy się ów-czyli o tem, co potrzebem jest ów tego, aby co nieba się dostać? Czy nie będzie to nas dobrem, jeżeli już teraz będzie każdy z nas prowadził se sobą taką rozmowę: Śmieć od bierze mi wszystkie bogactwa, a g. d. ności i uciechy, ale nie może mi za brać dobrych usynków, łaski Bożej, mojej modlitwy, mego szlach-ności się wola Boga, mojej oierpi-wiałości. Otóż otąd będz naśladował ową skrzętną gospodynię, która w locie przygotowuje dla całego domu paspy wywności na osm śimę. Tam w wieczności będz z tego żył, osm ta na siemi sebrał, a wigo obok dobrych usynków będz nawet ob-g. gine osynów! przemiennieł przy pomocy dobrej intencji na uszynki asługujące.

13. Przesłaliśmy się jeszcze wy-się do dolnej Tebeintu. Tam sta-gły naprosić dwa wojska: Izraeli-tyni i Filistynów, a pomiędzy temi tam wojskami stanęło tu osobne dwóch ludzi: obrzym Goliat odkryty własnym pancernem i usłr jony w wielki miecz i szcep, — a niede-leko od niego stał młodzieńcisek D. wil mający w rękę kij, procił kilka kamyków w torbie. Na twa-rzach Izraelitów malowała się wielka obawa, gdy przeciwnie Filistyni byli dobrej myśli. M. żna się spytał jaka była przyczyna obawy Izraelitów, a niechcy u Filistynów? Oto ów Goliat obrzym i silacz wyswał przez kilka dni Izraelitów mówiąc: Na co ma osm wojsko walosy i sabsz się wasz-jamnie, kiedy mamy sposób sapa-bienia temu niesiozęsiciu. Osy wybieracie z pomiędzy siebie ó jed-nego wojownika, sby se mng wal-czył. Jeśli mng pokona i sabsze, Filistyni staną się waszymi niewolnikami, jeżeli zaś ja pokonam waszego przeciwnika, natencoss wy staniecie się naszymi niewolni-kami. Prasz trzy dni nikt nie zsa-lał się pomiędzy Izraelitami, któ-ryby chosił zmierzyć się z obrzymem, aż wreszcie dnia trzeciego wysiępił do walki Dawid. W tej walce rozstrzygnął się los osiego na-rodu, wigo waszasy z obawą sp-gi-gli: jak walka wypadnie i każdy mó-wił sobie w duchu: O Będz od tego rzutu Dawida będzie salszisa nasza wolność, albo niewola.

14. Ta ostatnia chwila naszego życia będzie także walką z piekielnym ol. ryzmem. Wtedy także roz-

strzynie się, co mamy dostać. Jeśli zwyciężymy niebo stanie się naszą nagrodą, jeśli zastaniemy się do wiecznej niewoli w piekle. Gdyby Dawid za pierwszą razą był ołybił, to mógł jeszcze wyjść drugi i trzeci kamień z torby i dalej sosożsica próbować, — my atoli będzmy mogli tylko raz walosyć, bo osłowiek tylko raz umiera. Ta jedna chwila rozstrzygnie o osłej nieskośconej wieczności, a wigo pamięć na ową rozstrzygającą się chwilę powinna nas pouczyć se tu trzeba sawossu sruoci z siebie pancersz grzechowy, a uabroid się w kamiki onoty i za przykładem Dawida musimy się w tych otocach przez osm życie wóczyć bo inaczej nie pokonamy tego piekielnego Golia'a.

15. Abyś mógł osłowicze se wsględu na ową najważniejszą chwilę sasmakować w onocie, to pytaj się dalej: jakie korzyści tobie przyniesz grzech? Powiedz: co daje tobie twoja pycha? Jakie nas s-y-ski z twojej ohoiwości? Jaką ko-ryść masz z twojej siości, gniewu i zemsty? Co masz z tego, se się kłóciš, s-przeklinasz i bluźnisz? Co masz z tego, se się upijasz i roz-ważasz życie prowadzisz? Mnieis przysrad, se osłatosnie mneiss sadych odpowiednich korzyści z tych grzechów!

Powiedz jeszcze: co masz obecnie z tego grzechu, którego do, uśnit się przed mieścem, lub rukiem? Co zostało tobie z tej uciechy, która nigdy nie saszwał? Wszystkie smiko, se grzech pozostał i na sawossu porostanie, jeśli go nie s-y-sz polniesz.

Patrz dalej jakie to fatalne skutki poicgnęły se sobą grzechy? Straoicie wszystkie sssugi. Z dzie-oka i przyśloia Bógwo, stałes się niewolnikiem sssana. Utraoicie nase, a sssatnykš na piekło. Tyle razy modliłes się, tyle razy och-dri-les do kościoła, osiołes i dawales jałmżnę. Czy to wszystko prze-pało? Tak jest. Zgrzeszyszy osię osko straoicie prawo do zagrody nie se uszynki, jako spełnites przed grzechem, a se to dobre uszynki które spnialites w stanie grzech-szym, mośesz otrzymać powag s-spiat se życia, ale sadszej nigdy po śmierci.

16. Jeżeli zatem zrozumieš i przemiess się z osłatiną z narzem najważniejszą chwilą twojego ży-cia, natencoss zmoneis twoje sapa-trywania na ziemskie rzeczy, odpokutujes dawniejsze grzechy i stane-sz się dobrym sługw Bógw i dobrem dzieckiem Maryi, a jako taki będzies już mógł spokojnie wysekwad owę sstrasną dla grzechników chwilę. Wtedy to nie-pokalanu Marya znajdzie się u boku twoiego, będzie cię pociesza, bro-ita od napsos sssatnów i nie spon-osie a pierwej, aż wprowadzi duszę twoją do tej krajny wiecznego ssożsicia, gdzie jako Królowa ma swój tron obok tronu B. żęgo. Amen.

Pożar polskiego kościoła.

Fancher, Wis., 23 marca. — Z piątku na sobotę w niewiadomy sposób powstał ogień w kościele Matki Boskiej Skaplernej we Fancher, Wis., której proboszczem jest ka. Stanisław J. Kubiszewski. Kościół i wszystkie rzeczy spaliły się do sżętu.

Kiedy spostrzeżono ogień, już nie było można się zbliżyć do niego. Strata wynosi \$15,000, zabezpieczone tylko na \$5,000. Plebania nie dawno temu zbudowana 150 stóp od kościoła oddalona, była w ogniu, przy pomocy sspiedów uratowana. Szkoła na plebanii około \$600, zabezpieczenie szkód pokryje. Dach oskkiem zrujnowany, okna wszystkie popalone i szkła popęka-ly.

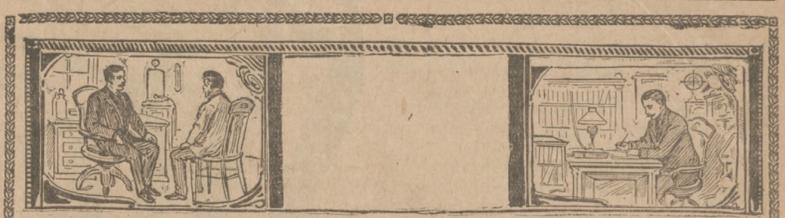
Ogień się tak rozszerzył, że w kil ku godzinach z kościoła nie nie pozostało jak tylko gruzy. (Dziennik Polski.)

Posiadźcie własne gospodarstwo w South Dakota. Bogaty, żynny kraj!

Czemu nie masz przestać płacić rent w dusznych miastach i posiądz własny dom i gospodarstwo w So. Dakota? Tam mośesz sobie zapewnić drogę do majątku. Już w roku 1903m kraj ten po sżoszy raz był najpierwszym między innymi Stanami co do bogactwa na każdego poszeżonego mieszkańca. Stan ten ma wielkie bogactwa a mało ludności. Jeżeli cię to interesuje, napisz po księżeczke z opisem tego Stanu. — Kolej najpazsza w owe strony jest Chicago Milwaukee and Saint Paul Railway.

John R. Pott, District Passenger Agent room „D.” Park Buiding, Pittsburg, Pa.

Nauczyciel: Co ważnego zaszedo w roku 1890? Uożen: W tym roku ja się urodzi-łem, panie profesorze.

Nowe triumfy i postępy w lekarstwach Prof. Dr. E. C. Collinsa.

Wielu z naszych krajowców, którzy w pocie czoła zarabiają na kawałek powszedniego chleba, czy to pod ziemią w majnach, lub we fabrykach przedwczesny podkopują sobie grób, ponieważ nie szukają pomocy tam, gdzie by ją mogli dostać, ale nasamprzód zwracają się do lekarzy takich, którzy nie mają ZADNEGO POJĘCIA O LECZENIU; albowiem skutkiem nieumiejętnego leczenia stan zdrowia ich się pogorszy, choroby zastarzej i stają się zupełnie nieuleczalnemi. W czem oni sami są przyczyną swych cierpień i przedwczesnej śmierci.

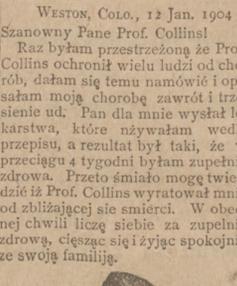
Naimilsi krajanie! Otwórcie chociaż raz oczy! Poznajcie chociaż raz swego dobroczyńcę i obrońcę! Przeczytajcie co piszą wasze rodziny i drudzy oby ludzie o nowych triumfach i postępkach Prof. Dr. E. C. COLLINSA.

Podziękowanie z Canady. Mr. NAPOLEON TRAHAN, S. Faustin, P. V., Canada pisze tak:

Przez wiele lat cierpiełem na bardzo dokuczliwy reumatyzm i od czasu do czasu zmuszony byłem leżeć w łóżku. Używałem przeczyszczeń lekarstw, ale żadne z nich nie zrobiły mnie ulgi. Jeden z moich przyjaciół doradził mi abym się udał koniecznie za poradą do Pana Collinsa. Z wielką jednak niechęcią usłuchałem tego ponieważ niedowierzaniem aby Pana Prof. Collinsa lekarstwa mogły służyć i ku wielkiemu mojemu zdziwieniu przekonałem się, iż lekarstwa te są dla mnie pomocne, a w nader krótkim czasie uczulem się zupełnie zdrow.

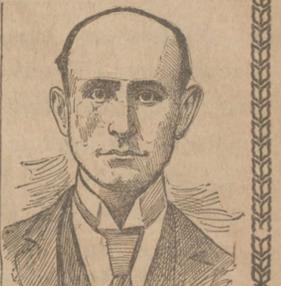
Podziękuję Panu Prof. za pomoc i zanosząc modły za Jego zdrowie pozostaję się Z Szacunkiem pacyentka Marja Baltazar.

WESTON, Colo., 12 Jan. 1904 r. Szanowny Panie Prof. Collins! Raz byłem przestrzeżony że Prof. Collins ochronił wielu ludzi od choroby, dając im się temu namówić i opisać moją chorobę i zawrót i trzęsienie ud. Pan dla mnie wysłał lekarstwa, które zżywałem wedle przepisu, a rezultat był taki, że w przeciągu 4 tygodni byłem zupełnie zdrowy. Przeto śmiało mogę twierdzić iż Prof. Collins wyratował wielu od zbliżającej się śmierci. W obecnej chwili liczę siebie za zupełnie zdrową, ciesząc się i żyjąc spokojnie ze swoją familją.

BARBERTON, O., 27 Jan. 1904 r. Wysocenwazany Prof. Collins! Cierpiełem na bronchiczny katar, nieustannie kaszel, który mnie nie dawał spokoju ani dniami ani nocą i osłabiał mnie; przy tem miałem wielki i nieznośny ból piersi w prawym boku. W tem to smutnym położeniu odozwalałem się do Pana Prof. Collinsa, ponieważ czytałem że za pomocą Jego specjalnych lekarstw On jest w stanie wyleczyć nawet tych, którzy stracili nadzieję wyleczenia. Jedną dozę tylko wysyłem Pańskich lekarstw i odzyskałem zupełnie zdrowie.

Z prawdziwym Szacunkiem oddany J. Ribnel, Member of American Legion of Honor.

Każdy przeto kto tylko z zaufaniem się zwróci do tego słynnego z nauk i praktyki Prof. Dr. Collinsa, który całe swoje życie poświęcił cierpiącym ludowi, znajdzie prawdziwą pomoc.

Czy chcecie być wyleczeni? Jeżeli Wam inni lekarze lub doktorzy odmówili i jeżeliście stracili nadzieję, cierpiąc na zastarzałe, chroniczne, zewnętrzne lub wewnętrzne choroby, piszcie natychmiast lub osobicie zgłoszcie się do Prof. Dr. E. C. Collinsa, a znajdziecie umiejętną poradę i skuteczną pomoc.

Całe księgi dady by się nadrukować świadectwami o jego podziwu godnym postępie leczenia rozmaitych słałości, ponieważ On wyleczył już takich chorób którzy nie mieli nadziei i liczyli siebie po za grobem o czem mogą poswiadczyć przykłądy i żyjący jego pacyenci.

Mężczyźni, kobiety, młodzieńcy i panny, którzy cierpicie na wewnętrzna, pogówną lub sekretną chorobę, napróżno szukać będziecie gdzie indziej pomocy, bo jedynie tylko Prof. Dr. E. C. Collins może Was uzdrowić.

Czas płaci — czas traci. Nie odkładajcie z leczenia. Nie oczekujcie zanim choroba sama przejdzie. Czem więcej odkładacie, tem gorzej dla Was, lepiej zaś dla Was jest wtedy, jeżeli czem prędzej zgłoszicie się osobicie lub listownie do Prof. Dr. E. C. Collinsa, który przywróci Wam zdrowie i zabezpieczy życie.

Kto niemoże przybyć osobicie niech pisze pod tym adresem:

PROFESSOR Dr. E. C. COLLINS, 140 West 34th Street, NEW YORK.

Chorzy pacyenci zwyczajnie przyjmowani są od 10 rano do 5 popołudniu. We Stródę i Piątek do 8 godz. wieczór. W niedzielę od 10 rano do 1 godziny popołudniu.

P. Valalger, Bell Phone 299 Fisk 2710 PENN AVE., HURLOWNY SKŁAD WÓDEK Wina i Likierow.

Znakomite wino piwo z browarów Wainwrights i Iron City. Popierajcie przyjaciół Polaków

HILL TOP Brewing Co. Brewers & Bottlers. PIWO, ALE I PORTER. OBA TELEFONY, HILL 216 MT. OLIVER, PA.

CHOROBY Oczy, Uszy, Nos, Gardzieli, Leży Dr. J. T. Little, Specjalista.

Hotel Kulbacki, 4839 Butler Str. Wyborne Piva, Wódki i Wina. Obiady i przekąski w każdej porze. Wyborne cygara.

J. KEARNS Skład wymięnych WIN, WÓDEK I LIKIEROW. TELEFON: P. & A. 310 BELL 1787 1539 Penn Avenue 1539 PITTSBURG, PA.

FOUR-FOLD LINIMENT Czwo-ro-silny liniment Najlepszy lek i smarowanie na wyleczenie: Reumatyzmu, Neuralgii, Bólów w krzyżu, Bólu w muszkułach, Wywichnięci i sżuczeń, oraz Bólu na dółszaku i w piersiach. LEK NAJPEWNIJSZY, na gruzyły i opuchnięcia.

FRAN. USIAK, POLSKI SALOON I RESTAURACYA. Ma najlepsze importowane krajowe wina, wódki, koniak, likiery i brandy. Zawsze świeże lagrowe piwo, cygara. Doborowe przekąski o każdej porze, smaczne obiady. Polaka usługa. 2837 Penn ave. Pittsburg, Pa.

JOZ. GRABOWSKI, właściciel pierwszorzędny Salonu i Restauracji. Poziada szejwymieniana Wina i Likiery. Cięple przekąski o rano. Obiady w każdej porze. Popierajcie sswę. 2708 PENN AVENUE.

Polski Hotel, A. McLON, właściciel. Wyborne trunki, piva i likiery. Wyśmienite przekąski każdego czasu. 2746 LIBERTY AVE.

J. D. KALINOWSKI, pierwszorzędny Skład Rzeźnicki. Mam na składzie świeże mięsa, kiełbasy, szynki i t. d. Kiełbasy swego własnego wyrobu. Popierajcie Rodaka. 3104 Brereton Ave.

R. MATUSZEWSKI, Skład Rzeźnicki, 1009 PENN AVE. Pittsburg. Mięso świeże i wędzone. Odbiera ob-stalunki na wesela, sżroczny i inne saba-wy po osnach jakie są w hurtowniach. Tower jak najlepszy

ST. SZARZYŃSKI, APTKARZ, MCKEESROCKS, PA. Dawnej na Smol, E. S. Helen St., Box 114. Doktor w aptece. — Blisko SHOENVILLE.

Z OJCZYZNY.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSKIM.

Lubawa.

Z Lubawy pisał do "Gaz. Tor.":

"W ogromnym niebezpieczeństwie znajdowała się niemiecka a nas w Lubawie, które dążył p. dyrektorowi gimnazjalnemu wesośnie dośroć unieść z rąk."

Udział tu bowiem jakaś pani (niemka) lekcy i kursu tańca, w którym głównie biorą udział uczniowie niemieckiego gimnazjum. Pomagają im tamci dwojzyta, ten masura i brato w takowym 8 par udział. Mieli się po raz pierwszy publicznie popisywać z masurem na odbyć się mającym wesołku, który ta pani urządziła dla swych uczniów.

O tem dowiedział się też p. dyrektor i nie miał naturalnie nie pilniejszego, jak nakazać surowo swym uczniom brania udziału w tańcu. Dodaje, że i Niemcy i żydzi w masurze udział brali. Niezwadnie obawa, że masur nie wesoł nie tylko w nogi, ale i w usposobienie uczestników, a przez to stał się groźnym niemieczyźnie, spowodował ten zataś.

Bytom.

Polskie banki ludowe są instytucjami politycznymi — tak sformułowała w terminie bytomka. Iba karna, znośna wyrok sądu katowickiego i skazując na 100 marek kary adwokata p. dr. Seyda z Katowic za odniesz pomieszczenia na zebranie ciałem założenia banku ludowego w Zabrusu.

Gdańsk.

Zi podalenie kasat tutejszy sądz przysięgłych policyanta Hojera na 8 lat domu karnego i 6 tysięcy marek kary, albo jeszcze 400 dni domu karnego, jego teściowie Węgrzyński, za udzielenie pomocy przy podpaleniu na dwa lata domu karnego. Zong H. Jera, Lookady, uwolniono.

Grudziądz.

Następujące nazwy gmin polskich zmienił na niemieckie. Bef. osce na Friedlandof, Skrzynny na Ritschenstosch, i Pawłowicz na Paulen. "Gueseliger", donoszą o tem, że w ten sposób stało się na wiosnę gmin, tak jak to zwykło być dzieje przy zmianach nazwisk osób. Pozwolimy sobie o tem bardzo po wzięwado.

Głitwiec.

Do najstarszych księciołów na Górnym Śląsku należy bezwarunkowo tutejszy stary księcioł i księcioł w Szobaszowicach, bo zostały wybudowane w r. 1204, a wieg 700 lat temu. Księcioł w Wielkim Kotalinie istniał już w r. 1200, a w Wiśliczu w r. 1160 w Pyszkowicach około roku 1480, w Siywałdzie przed rokiem 1173, w Niemieckiej Zernioy około roku 1200, w Ponszowicach w r. 1175.

Poznań.

Wiadomości urzędowe kościelne. Archidiecezja poznańska. Naj przewleblniejszy księdz Atypastierz mianował ks. asambliana i pastenoyarsa d. Goozkowskiego w Górnym radcą tamtejszego Koadjutora J. nersalnego Arcybiskupiego. Najprzewleblniejszy ks. Atypastierz powierzył w komendę ks. masyonarszowi Adamkiemu kanonij przy kolegiacie św. Maryi Mgdałeny w Poznaniu. Kanoniczną insytcyją otrzymał dnia 23 lutego r. b. ks. wikaryusz Mskiewicz w Paiewicach na tamtejsze beneficjum. Komendę udzielono dnia 23 lutego r. b. na beneficjum w Kicinie i Wierosławiu ks. masyonarszowi Hansam z Buku. Na wikaryat powołano: ks. Mrugaś, wikaryusza z Morzowa do Potulio, ks. dr. Zwołkiego na III masyonarsz i wikaryusza do kościoła św. Maryi Mgdałeny w Poznaniu, ks. neopresbyteria W. Śniawskiego z Baranowa na II wikaryusza do Rogóżna i ks. Wilńskiego, wikaryusza z Rogóżna do Niepariu.

Szumani — a nie Schumann.

Przed Izbą karną w Poznaniu etawł w czwartek tutejszy lekarz p. dr. Szuman, oskarżony o rzeke mg z niesz swego nazwiska. Na rozkaz władz zamieszono w księgach kościelnych piewnię jego nazwiska na "Schumann" i temu wzmian nakazano tak się pisać. P. dr. Szuman temu się oparł. Sąd Izbę cy, przed którym go oskarżono, uwołał go od wiry. P. doktorator odwołał się do Izby karnej, przed którą wniósł o 160 mk. kary.

ZIEMIE POLSKIE POD AUSTRYAKIM.

Przesiedlenie litowego Polaka.

Zaocynają się i u nas Niemcy obawiać niebezpieczeństwa polskiego, bo oto jeden z 8 litowych Polaków, bo do dnia 1 kwietnia do Rasthe-now, a na jego miejsce przybędzie, ma się ruszać do Niemiec.

ZIEMIE POLSKIE POD MO-SKALEM.

Jubileusz dziennikarza.

Radaktor i wydawca „Kuryera Porsnengo“ w Warszawie p. Feliks Fryze, obchodził 23 p. m. jubileusz 35 letniej pracy dziennikarkiej. Dajemy kilka szczegółów z życia jabilata.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSKIM.

Przedstawiciel litowego Polaka.

Zaocynają się i u nas Niemcy obawiać niebezpieczeństwa polskiego, bo oto jeden z 8 litowych Polaków, bo do dnia 1 kwietnia do Rasthe-now, a na jego miejsce przybędzie, ma się ruszać do Niemiec.

ZIEMIE POLSKIE POD MO-SKALEM.

Jubileusz dziennikarza.

Radaktor i wydawca „Kuryera Porsnengo“ w Warszawie p. Feliks Fryze, obchodził 23 p. m. jubileusz 35 letniej pracy dziennikarkiej. Dajemy kilka szczegółów z życia jabilata.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSKIM.

Przedstawiciel litowego Polaka.

Zaocynają się i u nas Niemcy obawiać niebezpieczeństwa polskiego, bo oto jeden z 8 litowych Polaków, bo do dnia 1 kwietnia do Rasthe-now, a na jego miejsce przybędzie, ma się ruszać do Niemiec.

ZIEMIE POLSKIE POD MO-SKALEM.

Jubileusz dziennikarza.

Radaktor i wydawca „Kuryera Porsnengo“ w Warszawie p. Feliks Fryze, obchodził 23 p. m. jubileusz 35 letniej pracy dziennikarkiej. Dajemy kilka szczegółów z życia jabilata.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSKIM.

Przedstawiciel litowego Polaka.

Zaocynają się i u nas Niemcy obawiać niebezpieczeństwa polskiego, bo oto jeden z 8 litowych Polaków, bo do dnia 1 kwietnia do Rasthe-now, a na jego miejsce przybędzie, ma się ruszać do Niemiec.

ZIEMIE POLSKIE POD MO-SKALEM.

Jubileusz dziennikarza.

Radaktor i wydawca „Kuryera Porsnengo“ w Warszawie p. Feliks Fryze, obchodził 23 p. m. jubileusz 35 letniej pracy dziennikarkiej. Dajemy kilka szczegółów z życia jabilata.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSKIM.

Przedstawiciel litowego Polaka.

Zaocynają się i u nas Niemcy obawiać niebezpieczeństwa polskiego, bo oto jeden z 8 litowych Polaków, bo do dnia 1 kwietnia do Rasthe-now, a na jego miejsce przybędzie, ma się ruszać do Niemiec.

ZIEMIE POLSKIE POD MO-SKALEM.

Jubileusz dziennikarza.

Radaktor i wydawca „Kuryera Porsnengo“ w Warszawie p. Feliks Fryze, obchodził 23 p. m. jubileusz 35 letniej pracy dziennikarkiej. Dajemy kilka szczegółów z życia jabilata.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSKIM.

Przedstawiciel litowego Polaka.

Zaocynają się i u nas Niemcy obawiać niebezpieczeństwa polskiego, bo oto jeden z 8 litowych Polaków, bo do dnia 1 kwietnia do Rasthe-now, a na jego miejsce przybędzie, ma się ruszać do Niemiec.

ZIEMIE POLSKIE POD MO-SKALEM.

Jubileusz dziennikarza.

Radaktor i wydawca „Kuryera Porsnengo“ w Warszawie p. Feliks Fryze, obchodził 23 p. m. jubileusz 35 letniej pracy dziennikarkiej. Dajemy kilka szczegółów z życia jabilata.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSKIM.

Przedstawiciel litowego Polaka.

Zaocynają się i u nas Niemcy obawiać niebezpieczeństwa polskiego, bo oto jeden z 8 litowych Polaków, bo do dnia 1 kwietnia do Rasthe-now, a na jego miejsce przybędzie, ma się ruszać do Niemiec.

ZIEMIE POLSKIE POD MO-SKALEM.

Jubileusz dziennikarza.

Radaktor i wydawca „Kuryera Porsnengo“ w Warszawie p. Feliks Fryze, obchodził 23 p. m. jubileusz 35 letniej pracy dziennikarkiej. Dajemy kilka szczegółów z życia jabilata.

Niemców.

W Kierowie przysiółko do Szczerca, w lesie gminnym wycinano i wożono drzewo na naprawę dzwonicy i parkanu na około cerkwi a nadzór z ramienia gminy nad tem wykonywał podwojei Dańko Mudry gospodarz powszechnie szanowa ny.

Jeden z furmanów Mikoła Pepryk nie chciał brać drzewa, które wskazywał mu Mudry — przyszło między nimi do sprzeczki, w której Pepryk uderzył łusnią od wozu Mudrego trzykrotnie w głowę i na miejscu go trupem położył.

Podhajce.

Pan H. Peltz, właściciel dóbr Bakow. pow. Podhajce, ufundował własnym kosztem w Bakowie kościół rzymsko-katolicki. Oprócz kościoła, plebanii z budynkami gospodarskimi i organistówki, które pan Peltz w całości własnym kosztem wybudował, zainstalował nadto na dobrach swoich 1000 kor. rocznego dochodu przeznaczony dla proboszcza. Ofiarował na rzecz nowej parafii 50 mórg ornego gruntu do użytku proboszcza i mórg gruntu na emetarz dla parafian rzymsko-katolickich.

ZIEMIE POLSKIE POD MO-SKALEM.

Jubileusz dziennikarza.

Radaktor i wydawca „Kuryera Porsnengo“ w Warszawie p. Feliks Fryze, obchodził 23 p. m. jubileusz 35 letniej pracy dziennikarkiej. Dajemy kilka szczegółów z życia jabilata.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSKIM.

Przedstawiciel litowego Polaka.

Zaocynają się i u nas Niemcy obawiać niebezpieczeństwa polskiego, bo oto jeden z 8 litowych Polaków, bo do dnia 1 kwietnia do Rasthe-now, a na jego miejsce przybędzie, ma się ruszać do Niemiec.

ZIEMIE POLSKIE POD MO-SKALEM.

Jubileusz dziennikarza.

Radaktor i wydawca „Kuryera Porsnengo“ w Warszawie p. Feliks Fryze, obchodził 23 p. m. jubileusz 35 letniej pracy dziennikarkiej. Dajemy kilka szczegółów z życia jabilata.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSKIM.

Przedstawiciel litowego Polaka.

Zaocynają się i u nas Niemcy obawiać niebezpieczeństwa polskiego, bo oto jeden z 8 litowych Polaków, bo do dnia 1 kwietnia do Rasthe-now, a na jego miejsce przybędzie, ma się ruszać do Niemiec.

ZIEMIE POLSKIE POD MO-SKALEM.

Jubileusz dziennikarza.

Radaktor i wydawca „Kuryera Porsnengo“ w Warszawie p. Feliks Fryze, obchodził 23 p. m. jubileusz 35 letniej pracy dziennikarkiej. Dajemy kilka szczegółów z życia jabilata.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSKIM.

Przedstawiciel litowego Polaka.

Zaocynają się i u nas Niemcy obawiać niebezpieczeństwa polskiego, bo oto jeden z 8 litowych Polaków, bo do dnia 1 kwietnia do Rasthe-now, a na jego miejsce przybędzie, ma się ruszać do Niemiec.

ZIEMIE POLSKIE POD MO-SKALEM.

Jubileusz dziennikarza.

Radaktor i wydawca „Kuryera Porsnengo“ w Warszawie p. Feliks Fryze, obchodził 23 p. m. jubileusz 35 letniej pracy dziennikarkiej. Dajemy kilka szczegółów z życia jabilata.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSKIM.

Przedstawiciel litowego Polaka.

Zaocynają się i u nas Niemcy obawiać niebezpieczeństwa polskiego, bo oto jeden z 8 litowych Polaków, bo do dnia 1 kwietnia do Rasthe-now, a na jego miejsce przybędzie, ma się ruszać do Niemiec.

ZIEMIE POLSKIE POD MO-SKALEM.

Jubileusz dziennikarza.

Radaktor i wydawca „Kuryera Porsnengo“ w Warszawie p. Feliks Fryze, obchodził 23 p. m. jubileusz 35 letniej pracy dziennikarkiej. Dajemy kilka szczegółów z życia jabilata.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSKIM.

Przedstawiciel litowego Polaka.

Zaocynają się i u nas Niemcy obawiać niebezpieczeństwa polskiego, bo oto jeden z 8 litowych Polaków, bo do dnia 1 kwietnia do Rasthe-now, a na jego miejsce przybędzie, ma się ruszać do Niemiec.

ZIEMIE POLSKIE POD MO-SKALEM.

Jubileusz dziennikarza.

Radaktor i wydawca „Kuryera Porsnengo“ w Warszawie p. Feliks Fryze, obchodził 23 p. m. jubileusz 35 letniej pracy dziennikarkiej. Dajemy kilka szczegółów z życia jabilata.

ZIEMIE POLSKIE POD PRUSKIM.

Przedstawiciel litowego Polaka.

Zaocynają się i u nas Niemcy obawiać niebezpieczeństwa polskiego, bo oto jeden z 8 litowych Polaków, bo do dnia 1 kwietnia do Rasthe-now, a na jego miejsce przybędzie, ma się ruszać do Niemiec.

Warszawa.

Pollomastert tutejszy Lichożow otrzymał dłuższy urlop, a zarządem rozkaz podania się do dymisyi. Jedną z przyczyn jego dymisyi, ma być ostatni wypadek z obłąkanym r. Dąbskim podosaz którego poli-cya warszawska ukasała całą swą niuendolność.

Lódź.

Lłosnych aresztowań, przeważnie wśród robotników, dokonano w Łodzi.

Warszawa.

„Hacelfira“ donosi, że pośód hurtowników warszawskich panuje złość niebystwa z powodu wypadków na dalekim Wschodzie. Mówią o milionowych bankractwach dwóch firm tutejszych które misty stonunki się w Wschodem, a teraz nie wykupiono w terminie wekali stam tąd, ani nie odebrało znanego zapasu towaru, przesnaczonego wy-syłkę. — W sklepach hurtownych glicie swyklo o tej prasie pełno kupców z prowincji, nabywających to-wary na nadchodzący święta, teraz puato prawie zupełnie. Subjektowi handlowi obawiają się, że wielu z nich przynęcałowie odprawią z po-wodu braku zająca.

Z Warszawy.

Władze rosyjskie starały się w-właściwie stuzżać nastroj „patryjoty-czny.“ W tym celu zorganizowały w Warszawie wiecie demonstracje u-liczne, z oberwadoz, tajnej poliojii podjętych indywidualnie i naro-biły trochę hałasu, aby móds po-ohwalili się przed Petersburgiem, że nie tylko jest spokój w królest-wie, ale że nawet poddani i ta ko-baży ciara i bora gorzko do serca wypadki na wschodzie, jednoczo-gię otkawit: z ogółem luności mo-narohi.

Widmo nie ograniczają się na tem. Zmuszają one poprosta swym nioskiem do zakładania pracowni dla zycia ubrania i bielizny dla wojska (jak to się stało np. w Kiel-cach).

Nie dość im jednak tego wszyst-kiego, choć one jeszcze wywołali manifestacje lojalizmu ze strony obywateli. Rozumiej jednak, że sprawa z nimi nie łatwa i że działad należy w najściślejzej tajemnicy, aby zwiolyli „niespokojnie“ nie przeszkadziły tej robotcie.

Z paru powiatów są niewątpliwe dane rozpościera już agitacja rząd-cowej w tym kierunku, silne posiadki przemawiają za tem, że w innych miejscowościach usynię się przy-gotowania usunąć wienopoddań-cosyoh i wdzianekości dla osza za je-go bezgranicznoobrodziestwa dla lu-du.

Manifestacje te mają, poza swem bezpośrednim znaczeniem, wpływ — jak się ludzkie nasze władze — na urobienie opinii obywatelskiej i odwrócić lud od niosowego się w powietrzu zamiaru nie stawiają się do wojska w razie powołania.

Naczelnik jednego z powiatów wydał w tym celu tajny okólnik do pisarzy gminnych, aby oni sami i za pośrednictwem stoownie nastro-jonych księży, wysłali nacisk na lud i przynęcałi go do jak naj-uroczystego obchodu dnia 3 marca (tj. dnia wstąpienia chłopów). Nał się powiada okólnik — zache-cióć lud do kupowania portretów carskich, odprawiania dyktyon-nych nabożeństw, zbierania fundu-sów na cele dobroczynne, na pa-miętkę owego dnia itp.

Ciekawe jest nie miernie zakof-osenie okólnika. Zaleca on utrzyma-nie najściślejzej tajemnicy, żeby się zagrażenie gasyo o tem nie do-wiedziały.

Jednocześnie z tą skoją rządową rozwijają swą działalność i nasi u-godowcy. P. Pilsz od tygodnia agit-uje w Warszawie i dokłada weso-lkich starań, aby wygotowano i wy-słano do „monarchy“ adres „wienopoddańcozy.“

Zabiegł jego dotąd nie zostały u-wiecznione pomysłyym skutkiem i Cserkow wprze: pienieg sościsj, jakkolwiek ustawy zabraniają mie-szkańcom Królestwa wszelkiego działania wspólnego.

Po niedanej próbie adresu, ugo-dowcy ochcieli koniesione urządzić oddział Cserwonego Książa z nasy-zych księży, lekarzy i sióstr miłosier-dzj i z sam moono jezucz i e raz agitują. Grają oni na uszach polski b. wzmawiają w ludzi, że przecież tam w Mandaryni tyła jest polaków, że to nie po luaku, nie e-tyczne umyć ręce od wszystkiego i nie nieść pomocy kźnierzom ran-nyim. A e ludność polska oszaskała się już z podobnymi frazesami i nie reaguje na najmo-niejsze efek-ty.

Ant. Drożyński.

Salun i Restauracya, 2417 Penn Ave.

Podaje do publicznej wiadomości, iż otworzył Salon i Restauracyę zapraszając do dobre napej i grzeszna. Obsługa skora i grzeszna.

Omelki druku.

Pani Helena zapewnia swą drogą, że go nigdy nie zdradziła i przysłam okropnie igit.

Występujący na wosarszym koncercie artysta wykonał symfonię przymudną.

Młode te dziewczę, samilowane w muzyce, odsiadło praco kilka godzin na forlepiance.

Jaljan był niesmiernie osnym dla swojej młodej żony, to teś o-na go w kilka misięcy pokępała całą siłą.

Przed niedawnym czasem, donio-sły dzienniki, że jeden z doktorów, szukający taniego rozgłosu, polecał ludziom by się nie kapali, ale teo-ryję tę odrzucili wszyscy, że wstrę-tem. Czyste myśli, w czystem cie-le, jest hasłem amerykańskiego narodu.

Powierzchnię ciała utrzymamy czy-ście przez kąpiel organów wewnę-trznych, używając Trineru Amery-kańskiego Elikiru Gorzkiego Wi-na. Jestto jedyny niezawodny czy-ściciel krwi i kordyaf żołądkowy. Zrobiony z czystego soku winogro-nowego i dobiejanych ziół, nie po-siada własności usypiających, oia-żających lub truciyn. Odbudowyje ciało, nie ubezładnia organów, ale daje tymże potrzebne się do wypie-łnienia funkcji. Żołądek łatwo przy-jmie wszystkie pokarm, organa traw-ienia pracować będą harmonijnie i zdrowe ożęci pokarmu przemie-niają w zdrową, obfitą krew. Taka krew jest esencją życia. Nigdy nie kupujcie „czyszczyciela krwi“, ta-kiego co niepokoi żołądek. Triner Amerykański Elikir Gorzkiego Wi-na, zawsze dosięga źródła złącza.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

Do dostania w aptekach, lub u fabrykanta Jos. Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ills. Pilsen Station.

FR. GALLANT,

Polski Kontraktor i Budowniczy 4065 LIBERTY ST.

Podjęmuje się wszelkich robót murarskich i kamieniarskich.

Dr. S. Blumberg, 1716 Carson Str. South Side

Published every Thursday by the Polish Printing & Publishing Co. Rev. C. Tomaszewski, President and Treasurer...

WIELKOPOLANIN Tygodnik poświęcony sprawom Polako-Katolickiego ludu w Ameryce. WYCHODZI W KAŻDY CZWARTEK

Redaktor: L. Machnikowski. Wszelkie korespondencje nalezy adresowac na imię redaktora...

Wszelkie listy dotyczace prenumeraty, odbiora gazet, oblatunku druków, kontrybucji i t. p. nalezy adresowac: F. J. Kwiatkowski, Manager...

Wszelkie prezytki pieniędne do Wielkopolanina nalezy adresowac: "WIELKOPOLANIN," 55 - 23 Str., Pittsburg, Pa.

Wszelkie prezytki pieniędne do Wielkopolanina nalezy adresowac: "WIELKOPOLANIN," 55 - 23 Str., Pittsburg, Pa.

Wszelkie prezytki pieniędne do Wielkopolanina nalezy adresowac: "WIELKOPOLANIN," 55 - 23 Str., Pittsburg, Pa.

Uwagi.

Z powodu braku miejsca w tym numerze, musimy choć z przykrością ograniczyć się do zwykłych Uwagami, a szkoda, bo należało się ogłosić dalsze wyjaśnienie w sprawie moskalofilstwa w Ameryce. Pogadamy o tem obszerniej w przyszłości. Tymczasem, choć w skróceniu przytoczamy odpowiedzi Dł. Chiegońskiego panu Kruzce z Milwaukee, który zamiast stawiać dowody na strasne zarzuty, jakie poczynił najwybitniejszym dziennikarzem polskim w Ameryce...

(Na to odpowiada Dł. Chiegoński jak następuje: „To wszystko wypowiedział jednym totem dziennikarz Michał Kruzka o tych dziennikarskich, którzy redagują najpoważniejsze polsko amerykańskie gazety. Równocześnie podał w wątpliwość patriotyzm tych czterdziestu osób, które solidaryzowały się z redakcją słowiańską, które odważyły się wstąpić i podpisać rezolucję chięską, która oskarża Amerykanów dla czego Polacy z Moskalam i sympatyzowali nie chcą i nie mogą.”

Mamy niewątpliwie prawo w tym wypadku w swad kategorii znie Michał Kruzka: 1. — Aby wymienić wyrażnie imię i nazwisko owego naucoyela podał sumę, jaką ten otrzymał od Prusaków za swą niewczesną gorliwość i oświadczył, jakie mianowicie inne łajdactwa smutniły go do ucieczki do Ameryki.

2. — Aby odpowiednik, kto i jakie fundusze, przeznaczono na pomnik przywódcy, który zebrał 4000 wspaniałych, którzy wzięli udział w wojnie polsko-amerykańskiej, a który redaktor „parafialnego dziennika” miał styczność z kasą gminną i jako to była gmina, której fundusze sobie przywłaszczył.

3. — Jakich łajdactw dopuścił się „profesor historyk”, za które Moskale, przyjaciele Kruzki, z urzędu go wyrzucili.

Dopóki do łajdania naszego wydawca, redaktor i eksensator od psich błędów, nie odpowie nam wprost i bez wykrętów, i dopóki zarzutów uszylnych nie poprze dowodami, uważać go będziemy za nieczestnego infamisa, a jeżeli swodzi nam ktsś uwag, że wyrażnie się takie nie jest parlamentarne edypostwo mu słowami pana Chiegońskiego, wypowiedzianymi przed kilku dniami w parlamencie niemieckim: — Zauważmy bardzo, że na sohrakteryzowanie Michała Kruzki więcej parlamentarnego wyrznięcia się, niż powyższe nie znamy.

(Szerzej omówimy całą sprawę w przyszłym tygodniu. Tak samo odpowiemy korespondentom i tym co się nazywa gazetą czepiącą. Teraz Post, trzeba sobie wielu przyjemności odmówić. Redakcyja).

Kolega w moskalofilstwie pana Kruzckiego „Kuryera Polskiego” w Milwaukee wydawane-go.

Ze wszystkich piem polskich w Galicyi tylko „Wieniec i Pascećka” ks. Stojłowskiego stoi bez zarzutu po stronie Rosji w toczącej się wojnie. Zdaniem ks. Stojłowskiego, Rosja w całym zstargu jest czystą jak isa nowonarodzonego dziecka, jej też towarzyszą sym patye wszystkich sprawiedliwych na świecie.

„Książka-redaktor” ma w widocznej potrzebie obszarniejszego wyrażenia swego stanowiska wobec Rosji i sbratnił się w piśmie rosyjskim, wydawanem przez p. Wargana (Rosina renegata). Dwa tygodniowe ten proces artykułów w języku rosyjskim daje od czasu do czasu artykuły w innych językach słowiańskich, zaopatrują je naturalnie w tłumaczenia rosyjskie. W tym właśnie dziele w nr. 74 znajdujemy artykuł „Polska i Rosja” ks. Stojłowskiego, artykuł bieżący o błąd niepoprawny pewnego interesna, nie dla tego naturalnie, żeby książka redaktor mógł być uważany za chłostkę w pewnej tylko mierze przedstawiła opinię naszego ogółu. Książka Stojłowski ma na to za mało przywiązania, równe do polskości, jak i do katolicyzmu.

Jak się okazuje z obecnego artykułu, ks. Stojłowski zabiera jak raz głos w tem samym piśmie przed kilku tygodniami i wówczas „starał się udowodnić”, że „miał pogodzenia się z Rosją i wielką idę w szachłowiańsczyzny co raz powiększając się staje między Polakami.”

W artykule obecnym książka redaktor powtarza te same twierdzenia i zapewnia, że przeciwnicy pojednania, jakkolwiek głosili w Galicyi, są jednak nieloni. Konserwatyści nie mogą wypowiedzieć jawnie swego zdania i muszą „maszkować swoje zgodowe „naproczobienie” powodu stosunków swoich z rządem amerykańskim. Przeciwnikami Rosji są księża katolicy, i dprawy nawet modły są „prześladowanych w R. syi”, ale s równo książka redaktor, jak i onaj. pod jego wpływem zostają, t k przynajmniej sąpow a, k ię sobie s tego. Ten cichliwy księża katolicki przesy, żeby Rosya chciała „wyrzucić Polaków ich naradowców

i wiarg”, rosyjski zaś system rządów „na sawnstr” tylko wygląda na dżędność do rasyfikacyi.”

Million dolarow. W numerze poniedziałkowym Dziennika doniemy, że pani Potter Palmer urządziła w Chiego przedstawienie smatorkie, z którego ośły dochód ofiarowany będzie carowi białosce. I wyrażiliśmy ubolewanie, że nikt tego kroku nie odradził milionerze chiegojskiej i nikt oprócz naszego pisma przeciw temu nie zaprotestował.

Do SZANO WNYCH POLEKI My i ten podpisane, spraszamy uprzejmie wszystkie Polki tak należące jak i nie należące do Towarzystwa, na

wielkie zebranie Polak, majace się odbyć w niedzielę, d. 27 marca, o godzinie 2aj po południu w hali parafii św. Trójcy w celu uchwalenia wspólnego protestu przeciwko stażeniu milionerki amerykańskiej urządzającej koncert na rzecz Rosji.

Na zebraniu to Polki przybyły powinny jak najliczniej, aby tam dać dowód, że odosuwają uciekającą pod despotycznym panowaniem moskiewskiem. Spodziewaj się licznego zebrania, scastajemy

Z sżonkubiem A. Neumann. H. M. E. bkwowska. G. Żółkowska. L. Kałow. S. Dąbowska. A. Fabjańska.

Ublitilibyśmy naszym szonym Polkom, gdybyśmy chcieli zgodzić się do udziału w tem zebraniu. Jesteśmy bowiem przekonani, że bez wszelkiej szachy sala św. Trójcy będzie w niedzielę przepiękną. Brońmy się na każdym kroku. Nie posuszajmy piąsem z drogi obrazy naszych uczuć narodowych! (Dr. Narodowy.)

Z Buffalo, N. Y. Fraco. Ezyk rzucał kulami se łożna na Sweet ave. i wybił ścianę dachu okno. Ścisła wypadł z domu, ścapił 14 letniego E. J. i wyłomu zato porządnie skóra. Zsto ka zali stary E. jkowie arez. owad ścisła. Rosnądny sęjsia jednek u wolit od odpowiedzialności areztowanego i powiedział iż jeśli stary E. jkowie natodem skory de-statecznie nie toją, by go uszorył grzesności, stannem jest, aby ich zęsieli w tem wygryzili, a pódto tego kasal im szpaciółka kostka sdrów i sąsiadów, a sęby. Teras do-piero miody Ezyk dostał porządne łanie.

Politya areztowała 10-letniego Frysa Masala, który zebrał na Broadwayu od przechońców. Na polityj sensu, że go rodzice z domu wygnali. Oddano go do towarzysytwa opieki na dziećmi i szara dżędno dochodząca w tej sprawie.

Z New Kensington, Pa. Dnie 10 Kwietnia rozpocznie się 50-godzinne Nabozęstwo w polskim kościele Matki Bożkiej Ciesielskiej w New Kensington, Wny Kł. W. Aazelm Mlynarszyk, proboszcz tejże parafii spowiednie są naten odpust wiela Kąjęty z okolicznych parafii do pomocy.

Szkola polska w tej parafii idzie bardzo dobrze, dzięki światelnu kierownictwu Proboszcza i pracy Naucoyielki, panny K. S. Kasan-bowskiej z Buffalo. — Do szkoły uszczęszona na naukę około 60 dzieci. Oprawda powinno uszczęszona do szkoły więcej dzieci, bo ich jest w parafii dużo, ale niekiedy są rodzice szniebiący się w powinnościach, co się tyosy dżędności o dobro dzieci. (Potem to będą plakić dzieci na rodziców a rodzice na dzieci — le to będzie sa pójac!) W Palmową Niedzielę odbyły się nabozęstwa tak samo pięknie, jak w starym kraju.

Reporter. Z Natrona, Pa. Polacy w Natrona, Pa. krążą się szwo usd wykończeniem wspomnianego wego kościoła. Każę ót ten przedstawi się sawnstrz nadawoząj okazale i będzie cado-by ostęj okolicy i chluby Polonii w Natrona. Tak piękne kościoła nie ma żadnego w całej okolicy. — Reporterowi się zdaje, że jak na tamę parafie, — to trochę są kosztowny kościoł, ale dziś na to narzekać jest zapóźno. — Zresztą przy wielkiej ofiarności polaków i przy energii i szradności proboszcza, wgo ks. J. Rykowskiego, jest nadzieja że dzieł „Natronicy” ukończą wszystko szcęgłwie. Niechopozą się z postętki i oni i ich proboszcz, — ale Pan Bóg pomoże

a co będzie kościół wspaniały, — o będsie!

Powinnowoś mótra Natrona-kom i ich proboszczowi!

Kościół zbudowany jest w stylu romanskim, — jest 100 stóp długi i 70 stóp szeroki, w kształcie krótkiego krzyża zbudowany istoi przy Spruce ulicy. Kosztował będzie przeszło 50 tysięcy dolarów. Powiększenie nowego kościoła odbędzie się w Carwo lub Lipcu w uroczystość patrona parafii, śgo. Władysław. — Tymczasem nabozęstwa odprawiają się w starym drewnianym kościełku przy Garfield street a nauka odbywa się w szkole przy starym kościele pod dyktęją pana A. Kerpante, Naucoyela i profesora muzyki, który chór znakomicie wyćwiczył w śpiewie.

Dzieci na naukę uczęszcza około 90.

Reporter. KEWANEE, Ill. dnia 24 Marca 1904

Szan. Red. Wielkopolanina! We fabryce należącej do Western Tube Compy powstał wielki strajk między robotnikami, pracującymi przy wyrobie rur stalowych.

Kompania choista, ażeby robotnicy pracowali sa jednym postojem przy ogniu przez 40 minut i dopiero potem odpoczywać 20 minut, tak jak się to robi się, — ale robotnicy nie chcieli na to przystać i posli do domu. Rok toicy sądzają, aby sa jkajdym postojem robić 15 minut a 15 minut odpoczywać, bo przecie nie niewygodnie letnia porę 40 minut przy takim okropnym ogniu. Dłystchessa nie ma sędy sądnej i nie wiadomo na osem się skończy.

ABONENT. (NADESLANE.)

Redaktor Zgody i Bismarck.

(Ciąg dalszy.)

Przypatrzmy się teraz rozumowi na polu pracy. W umiejętnościach świeckich, rozum już często się zdradził, że jest ograniczony w poznawaniu, podległy błądowi w rozumowaniu.

Jeż to jest prawd naukowych, których człowiek do dna wysonda wać nie może, a nawet dostatecznie wytłomaczyć, wyjaśnić lub zrozumieć? w danym czasie uznawano za prawdy niezbitę to, co później dzieje wiedzy ludzkiej zapisały jako wielki błąd; n. p. Ptolemeusz, słynny astronom twierdził, że ziemia zupełnie spoczywa — a stońce się obraca naokoło ziemi — a czemu? a no bo twierdził, że gdyby ziemia miała się obracać, ludzie w pewnych epokach musieliby chodzący po głowach, a wody z morza, jezior i rzek by się wylewały.

A jednak mylił się, jak to jasno dowiódł nasz sławny Mikołaj Kopernik.

W medycynie, przez długie, długie lata rozpościerały się najgrubsze błędy w poglądzie na przyczyny i rozwój chorób, o czym najlepiej osądzić mogą lekarze dni dzisiejszych.

Jeżeli więc w umiejętnościach świeckich, rozum błądzi, cōz dopiero, gdy wyplynie na niezmierny ocean prawd objawionych?

Rozum n. p. pana exprefosora, gdy wyplynie na ten ocean, zaraz się błąka, nawet tonie jak Piotr na jeziorze Galilejskim.

Widząc, że nawet dzieci ze szkół Elementarnych pewnie chodzą — i pewnie plyną, krzyczą na gwałt: dajcie spokój! nauce religii w szkołach, bo się wstydzą bardzo; gdy widzą dzieciaki mędrze odmień; a są mędrze dla tego, że się spuszczają na objawienie Boże, ja zaś chęć swoim rozumem wszystko wysondować, wytłomaczyć i zrozumieć.

Zbawiciel nasz, uznał rozum ludzki za małoletni w sprawach religii i dla tego ustanowił nad nim opiekę prawną w nieomylnym nauczaniu Kościoła.

Ta opieka nad majątkiem religii nie odsuwa zupełnie rozumu od prawd objawionych, ale daje rozumowi pomocną patronkę, wiarg, bez której, rozum w religii nie sam rozporządzić nie może.

Wła, dziś, po dwudziestu wiekach, skarbnica Chrystusowej Ewangielii jest nieskalana i nienaruszona i taką pozostanie aż do skończenia się świata.

W umiejętnościach świeckich, rozum takiej opieki nie posiada, o też co krok utyka, zbacza, cofa się i błąka a potem całych stuleci potrzebuje, aby wyjść z babilonu przemaoń, przesądów i bajek.

Już starożytni filozofowie mieli przeświadczenie o słabości rozumu ludzkiego — a nowożytny myśliciel Kartezysz tak się wyraża: „W wierze rozmyślania miotam się jak rozbitek, ani dla nog nie znajduję oparcia, ani na wierze nie mogę wypłynąć.”

D'Hembert, drugi wielki myśliciel tak się skarży: „Strawiwszy lat na rozmyślaniu i pracy naukowej ujrzałem w końcu nicosić wiedzy ludzkiej.”

I cōz na to p. exprefosor? czyż on w dumie swej stawid się może wyżej od takich myślicieli i twierdzi, że jego rozum mocniejszy, swietlejszy, że jego wiedza przewyższa wiedzę wszystkich?

Rozum św. Tomasa z Akwinu, idąc w religii za przewodnictwem Bożem, podniósł się w sprawach religii tak wysoko, że jak mówił Papię Leon XIII, wyżej wzniesid się rozum ludzki nie jest w stanie i wiara nie może się spodziewać od niego silniejszych dowodów i znakomitszych uslug.

Więć rozum, pod nieomylną opieką Kościoła nie tylko nie stracił, ale zyskał i tak się wzbudł wysoko, jak nigdy przedtem, czego sami nawet przeciwnicy i nieprzyjaciele Kościoła zaprzeczają nie chcą i nie mogą.

Kiedy dzieci uczymy Katechizmu w szkołach parafialnych, pokazujemy im te drogi, na które kroczą, rozum swój wzbogacić mogą pewną i zasadniczą wiedzą.

To samo oznajmiał Katolij innorodowcy; — tylko jeden exprefosor, któremu się pomieszala historia z bajkami, inaczej sądzi i myśli, i nadomiar tego głupotę te ażnaje publicznie w gazecie, nazywając naukę religii zacofaniem rozumu, a nawet plagą społeczeństwa polskiego.

Palnął pan, panie exprefosorze głupstwo, które przeciw tobie zawsze świadczy będsie; dla tego upamiętaj się, zazij chociaż małą dozę pokory i wypowiedz publicznie: zbłądziłem, widzę ten błąd, chcę go naprawić o ile to jest w moich siłach.

Wyryj na umyśle swoim krzyż, wypisaj na swej wiedzy monogram Chrystusa Pana, stan napowrót pod chorągwią religii, a wiara Cię poprowadzi, rozzerze serce, oświeci rozum — będzieś rozroztropniejszym i mędrszym w przyszłości. (Ciąg dalszy nastąpi.)

Ofiary złożone na Polski Dom Sierót na Pittsburg i okolice.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like Z przeniesienia \$3,319.33, N. N. 2.25, N. N. 4.00, Bróslawa Kołtuniak 2.00, N. N. 2.00, Przejazd Sierót 2.00, N. N. 2.00, Kolekta w Kościele św. Stanisława Kostki 9.15, X. N. 5.00, N. N. 1.00, Józef L x 1.00, Na posiedzeniu Towarzystwa św. Antoniego w Homestead, Pa. (sbrat. Mat. Marszałek) 4.70, Na chrześniach u państwa Wioszkowich w Pittsburgu, Pa. (sbrat p. J. K.) 7.00, Na chrześniach u państwa Wróblewskich 13ta Warda (sbrat p. Ignacy Włodarski) 8.25, Towarzystwo św. Stanisława Kostki w Carnegie, Pa., (ofiara na poświęcenie wężelnego kamienia) 25.00, Władysław Sikota 1.00, Na chrześniach u państwa Gosiewskich, (a wnie sak p. Muryśkiej i Bocheńskiej) 4.75, Razem 43,400.43, Prosimy o dalsze składki. Wszelkim ofi. rodawcom serdecznie "Bóg zapłać". W imieniu slerót, X. C. Tomaszewski, C. S. Sp.

\$33.00 Do Wybrzeży Oceanu Spokojnego.

Każdego dnia w Marcu i Kwietniu urządzą kolej Chiego, Milwaukee i Saint Paul Railway sprzedawć będą po \$33.00 bilety na oskwoity przejazd z Chicago do Tacoma, Portland, Seattle i do wielu innych miejscowości i Północnego Zachodu, — na poizgi "The Pioneer Limited" i przez Saint Paul albo przez Omaha poizgami The Overland Serv os.

JOHN R. POTT, District Passenger Agent, Room "D" Park Buiding, Pittsburg, Pa.

GRZECZNA POLSKA I SŁOWACKA OBSŁUGA. może dostać kupić w naszym składzie całą wyprawę ślubną najmodniejszą a taniej niż gdziekolwiek indziej. SATYNOWE ŚLUBNE SUKNIE: Kapelusze dla panien młodych po \$8.00, \$7.25, \$4.35 i \$2.90. Welonny, Wiefce, Rękawiczki i wstęgi najnowszej mody, tańsze niż gdzie indziej. Prześliczne Landsdowny w różnych kolorach, tylko 90 ct., warte po \$1.35 yard. Obstatujcie sobie Wyprawy ślubne u nas lub materye na wyprawę. Nie znajdziecie nigdzie lepszego towaru niż u nas ani niższych cen. Obsługa grzeczna.

LORCHA South Sidski Skład bławatny Wielki skład a małe ceny. 17 i CARSON South Side

Pierwsza Wielka Wiosenna Świąteczna Wypzedaż Nowej Skonsolidowanej Schoenfeld Co. I SPÓŁKI UBRAN EXCELT CLOTHING M'FG. CO. Z BROADWAY, W NEW YORKU.

odbędzie się we Czwartek, w Piątek i w Sobotę w dniach 31 marca, 1 kwietnia i 2 kwietnia. Jesteśmy obecnie w możności sprzedawania kostumerom w Allegheny County naj

lepszy towar po takich cenach, po jakich inni płacą harownie za swój towar, bo kupujemy wprost z fabryk bez pośrednictwa agentów. Przyjdźcie się przekonać. Skład otwarty w Czwartek i w Piątek wieczorami aż do godziny 10tej.

Ubrania dla mężczyzn i chłopów Union Cassimere Suits najnowszej mody sack, w pojedynczy lub podwójny rząd \$3.90 Nasz zapas ubrań, wartujących po \$88 z materii scotch mixture i tweeda, podwójny lub pojedynczy rząd guzików, warte \$8.88 wszędzie po 12.50 u nas tylko \$8.88

Nasz zapas ubrań dla dzieci po \$3.00 Lepse niż inne po \$5.00. Mówimy to bez obawy zaprzeczenia. Około 200 gatunków najrozmaitszego kroju. Nowomodne sailer suits, z wielkim lub małym kołnierzem, royal navy browns. Także styl Butler, za pianne na jeden lub dwa rzędy guzików, bardzo piękne \$3.00

Główna kwatery na garnitury dziecięce. Zapytajcie każdego co u nas kupował, a przynaj, że u nas wybór największy, p yżna, że u Schoenfelda jest Główna kwatery ubrań dla dzieci.

Cheć aby dzieci pięknie były ustrojone na święta? My wam to ułatwiamy przsz na sze niskie ceny podczas świątecznej wypsedży. — Nowe Norfolk garnitury, podwójny rząd guzików sprzedawane wsrę \$1.49 dzie po 2.50, u nas po \$1.98

Garnitury Tajlor Made po \$12.50 i po \$15.00 Wszystko ręcznej roboty.

J. L. Schoenfeld & Co. 1317-19 Carson St., S. S. Przypatrzcie się wystawowym oknom. Wielki wybór, a tanio!

Na Sprzedaż: Pierwszy kurs murywany z os gły dom o siedmiu izbach, pod No. 151 przy 44j ulicy w Pittsburgu. Dom w wybornym stanie. Sprae dam tanio. Zgłosć się do: adwoka ta ALBERT COLVIN, Room 630 Bakewell Buiding, 13 Poszukiwanie: Poszukuję mego meza, Michała Guzik, który przed rokiem był w Carnegie, Pa. Za dokładny jego adre dam \$10.00. On sam, lub którykolwiek by widział o nim, niech daję realności. Każdego kto ma potroby sprawę do załatwienia, od-wiedzić mogą w domu. Zawiadaniem szan. Publiczności polską, uszjomych i przyja-cioł, że teraz jestem kolektorem i agentem Polskiego Banku Ludowe-go, od zabycieosn od ognia i sprde-dzję realności. Każdego kto ma potroby sprawę do załatwienia, od-wiedzić mogą w domu. Benedykt Zapiski.

Chcemy, aby się nasze WIELKIE OTWARCIE NAJSWIETNIEJ UDALO,

Dlatego wystawiamy na sprzedaż w Sobotę, dnia 2go Kwietnia, w naszym Nowym Składzie przy 28-mej ulicy i Penn Avenue, największy i najlepszy wybór towaru w najbardziej urozmaiconych stylach i modach najnowszych. Skład otwarty codzien do 6tej, a w Sobotę do 10tej. Dobraliśmy taki towar, jakiego żądać będzie najwykwintniejsza i najpraktyczniejsza Publika i gwarantujemy, że zadowolimy wymagania i gust każdego. Oto kilka specjalności, jakie podajemy na Wielkie otwarcie Nowego naszego Wielkiego Składu:

SUKNIE DLA DAM.

Najświetniejsza oferta na Święta! Wyobraźcie sobie niższe 40 procent przy samem otwarciu sezonu! Nasze szczęśliwe zakupno od fabrykanta potrzebującego pieniędzy ułatwiło nam możliwość podania tak niskich cen!
Nasz zapas No. 1 Sukien Damskich składający się z 75 najmodniejszych fasonów Novel ties i Mixed Colors warte po \$8.50; sprzedawad będziemy po \$4.90
Wybór No. 2. \$7.50 Suknie najnowszej mody i kroju najdosowniejze kolory. Suknie warte po \$12 i sprzedawad będziemy po \$7.50
Wybór No. 3. W zapasie sukien po \$9.50 znajdziecie najmodniejsze suknie z najlepszego Cheviota. Broad Cloth, Etamire, pięknie garnirowane, podszewka jedwabna, najlepszy krój, Eton Efferts, warte po \$15.00 i \$18.00 Sprzedawad będziemy po \$9.50

MĘZKIE UBRANIA NA ŚWIĘTA.

Oto próbki, jaką dobrą sposobność podajemy wam do zaoszczędzenia na zakupnie u nas Ubrań dla Mężczyzn!
Pojedynczy lub podwójny rząd guzików, szyte z materyi Cheviot, Thibets, Rough Serges, Clay, Diagonals, Homespuns i Mixed, nasza cena \$10.00
Nowe materye Slate, Granite Mixtures i Over Plaids. Kropkowane, Cassimeres i Cheviots, najpiękniejsze worsteds, najmodniejszy krój; — gdzie indziej takich nie dostaniecie za tak niską cenę. \$12.00
Iaszcze od deszczu, słynne "Cravanettes" po niskich cenach.

STROJE DAMSKIE I KAPELUSZE.

Ustrojone Kapelusze Damskie. Trudno nam opisać wszystkie stroje i piękne Kapelusze, bo miejsca na opis brak. Przyjdziecie Panie same i obaczcie, a przekonacie się jak wielki i świetny wybór!
Zapasy No 1. Zrobiliśmy tania wielkie zakupno Kapeluszy i mamy ich wiele w 100 najmodniejszych fasonach. Warte są po \$5.00 a będziemy je sprzedawad po \$1.90
Zapasy No 2. Kapelusze w najrozmaitszych kolorach i formach przystrojone pięknie w jedwabne ozdoby, wstążki, piękne pióra itp. Bardzo piękne. Warte po \$6 i \$7 sprzedajemy je po \$2.90
Zapasy No 3. Kapelusze z importowanymi fasonami, przelisczna forma, bardzo piękne, najnowsza moda. Cena \$5.00 do \$25.00

ŚWIĄTECZNE UBIORY CHŁOPIECĘ

od \$3.95 do \$7.50

Piękne materye, modny krój, pierwszej klasy robota, stosowne dla chłopców na Konfirmację.

Styl Norfolk Bluza z kołnierzykami Eton, dobierane kolory. Ceny od \$1.50 DO \$7.50

MATERYE NA SUKNIE.

Jeżeli zamyslacie kupować materye na Suknie to przeczytajcie ponizsze nasze oferty, a zaręczamy że przybędziecie w Piątek obaczyć nasze 3000 jardów najpiękniejszych i najmodniejszych materyi.

Oto niektóre oferty:

- 10 wązków Silk Taffeta warte po 50c, sprzedajemy po 29c
- 38 calowa welniana materya Albatros i Batiste w różnych kolorach, nasza cena 350
- 36 calowa czarna jedwabna Taffeta, wartość \$1.50 nasza cena 900

Paletociki Damskie.

Podajemy ponizj kilka ofert specjalnych z departamentu damskich paletocików. \$5. paletociki z czysto welnianego Cheviota najnowsza moda i krój, \$2.90 sprzedajemy po \$2.90
\$7. Okrycia czysto sukienne Tan o cvart Coat najnowsza moda, warte \$7. Sprzedajemy po \$4.90

Staniki -- Waists.

\$3. Waists z jedwabiu japońskiego, najnowsze mody i kroje, wartość \$3.00, pójdą po \$1.90
Staniki najnowszej mody i kroju, bardzo piękne po cenach od 50c do \$8.50

28TH STREET AND PENN AVENUE

Rękawiczki.

Nasz Departament Rękawiczek, Pończoch, Spodniej bielizny, Wstążek, Kravatek, Walek, Chusteczek, jest niezmiernie obficie i bogato zaopatrzony tak, że niepodobna wyliczać wszelkiego towaru.

Trzewiki.

Każdy wie, że zgrabne trzewiki dodają wiele do piękności całej figury i ubioru.

Gdy zapotrzebujecie nowych trzewików, odwiedźcie nas i obejrzyjcie nasz wielki zapas w Departam. Obuwia.

- Modne trzewiki dla Mężczyzn, ceny od \$1.50 do \$4.00
- Modne trzewiki dla Dam, ceny od \$1. do \$3.50

GORSETY.

Mamy ich wielki zapas Słynne R. & G. Brand w rozmaitych kolorach; ceny od 50c do \$2.00

Sprawy Unii.

Zarząd Unii św. Józefa.

- Wbny Ks. Proboszcz Cezar Tomaszewski kapelan Unii.
- Jan Maron, Prezydent.
- Paweł Szalkowski, Wice-prez.
- Fr. Długosiński, Sekr. Protok.
- Andrzej Kaźmierski, Sekr. Finans.
- Leopold Bucholo, Kasyer.
- Augustyn Szramowski, Marszałek.
- Józef Grabowski, Opiek. Kasy.
- And. Ratajewski, Opiek. Kasy.
- Wład. Szlag.

Wszelkie korespondencje dotyczące Unii św. Józefa, adresować należy na ręce sekretarza:

FR. DŁUGOSKI, Rógo DICKSON & HANCOCK ST. PITTSBURG, PA.

Wszelkie listy w sprawach finansowych Unii należy adresować do: ANDRZEJ KAŻMIERSKI, 335 HANCOCK ST., 13 WARD, PITTSBURG, PA.

Nadzwyższenie Posiedzenia Tow. Sw. Stanisława K.

Nadzwyższenie posiedzenia Towarzystwa św. Stanisława Kostki odbędzie się w przyszłą Niedzielę zaraz po Saunim, w miejscu zwykłych Posi. dzień. Sprawa bardzo ważna, każdy członek ma się na Posiedzenie stawić.

Z uszanowaniem J. SONENFELD, Pres.

Zawiadomienie.

Niniejszem zawiadamiam Zarząd Unii św. Józefa, iż miesięczne posiedzenie Zarządu odbędzie się w niedzielę dnia 3go Kwietnia, o drugiej godzinie, popołudniu. Posiedzenie odbędzie się w sekr. finans. Adresuje każdą niżej podaną. 335 Hancock ulicy w Pittsburgu, Pa. Prosi się o obecność członków zarządu, a przesylnyż kilka ważnych spraw jest do załatwienia.

Z uszanowaniem F. Długosiński, Sekr. Pr.

Zawiadomienie.

Gardyla Ryo ego Antoniego będzie miał nadwyższenie Posiedze-

Sprawy Stowarzyszenia

Polsko-Rzymsko-Katolickiego i Kasy Pośmiertnej W BROOKLYNIE, N. Y.

W Ks. prob. L. Wycieki, Kapelan, Wincenty Norejko, Wice-Prezes, Stan. Galicki, Wice-Prezes, Bolesław Mikulski Sekr. Generalny, Antoni Zasiński, Kasyer, Jan Lukowski, Marszałek, Win. Grochowski, Opiekunowie Ant. Milewski, Kassy Jan Len, Jan Sypniewski, Komisya Nadzorcza J. Koszrzewski

Urzędowym Organem Stowarzyszenia jest od dnia 1go Lutego 1904 gazeta „Wielkopolanin“.

Posiedzenia Zarządu Centralnego odbywają się w ostatnią Niedzielę miesiąca.

Stowarzyszenie Pośmiertne wypłaca \$600. (Sześć set dollarów) po mgę i \$300 (Trzysta) po żonie.

Podatek miesięczny jest 75 centów od Członka, włącznie z organem.

Wszelkie sprawy, dotyczące się Stowarzyszenia, trzeba adresować do: B. Mikulski, 340 Oakland Str. Brooklyn, N. Y.

Grupy należące do Stowarzyszenia P. R. K. są następujące: Tow. św. J. Chrzeciela, Grupa No. 1 Tow. św. Stanis. B i M. Grupa No. 2 Tow. św. Walentego Grupa No. 3 Tow. św. Józefa Grupa No. 4 Tow. Tadeusza Kościuszki, pod Op. św. Antoniego Grupa No. 5.

Z Brooklynia. To warsztwo św. Stanisława B. i M. grupa 2a Stowarzyszenia Polskiego Rz. Katolickiego, oraz Towarzystwo Krolewej Jadwigi, urzędową Wielki Piknik połączone z Loteryą Fantow, Strzelnicą i Kregielnią w Union Park, należącym do p. Garnego w dniu 14 Sierpnia bieżącego roku. W Strzelnicy, w Kregielni i na L. Fantowej rozebrane będą cenne nagrody i fanty. Komitet składa się z pań; Smytkowskiej i Pogorskiej, i s. p. W. Grochowskiego i J. Pszciołskiego. KOMITET.

Z uszanowaniem M. GEFERT, Kap.

Niewielka pociecha! — „Pociesz się, mój bracie”, — mówi ksiądz do umierającego człowieka, — „na drugim świecie spotkasz się ze wszystkimi trzema ścianami twojemi!”

— „Ach, Ojoso, dręgi!” odpowiada z przesruchem chory, — „to jest właśnie, to, czego się najbardziej obawiam!”

Listy polskie na poczte.

Polskie, Litewskie i Słowiańskie listy, na pocztach w Pittsburgu w dniu 28 Marca, 1904.

Główna poczta, miejscowe.

- Katarzyna Szurek. Paweł Dobroski. J. Dombroski. Mrs. S. Ginsky. Paweł Konyha. Ignacy Ostrowski. T. Rokowski. N. Subinski. Józef Surowski. Adam Zbroznic. Zagraniczne. Józef T. Sikora. Zagraniczne.

(Pytając się o list zagraniczny, trzeba powiedzieć i numer listu i nazwisko.)

Listy z Niemiec.

9 Rosalia Nitkowska. Arsenal Stacya. M. Gasarek 2. Zagraniczne. Frank Wisniewski. Krisian Andras. Franciszek Gruszkewicz. Leon Jurkin. Michał Makawis. Svtonar Ninko. Antoni Piskutowski. Piotr Rajevio. Carson Stacya. Zagraniczne. Grydon Dejka. Michał Fraszoteln. Janko Forkapie.

Ofiary na Ochronkę.

- Na chrzcinach u państwa Gaiewskich: Rodzice dziecka \$1.00 Ignacy Wudarski z żoną \$1.00 Ignacy Szezapanski z żoną \$1.00 Stanisław Butkowski \$1.00 Adam Kolos \$1.00 Antoni Gadomski z żoną \$1.00 Antoni Gołociński \$1.00 Weronika Gołocińska \$1.00 Adam Pluciński \$1.00 Ksawera Wróblewska \$1.00 Michał Zielenki z żoną \$1.00 Ludwik Ruszkiewicz z żoną \$1.00

Ofiary na Ochronkę.

- Na chrzcinach u państwa Gaiewskich: Rodzice dziecka \$1.00 Michał Kulakowski \$1.00 Józef Gaiewski i żona \$1.00 Marcin Kulakowski i żona \$1.00 Katarzyna Brzyńska \$1.00 Jan Borzyński \$1.00 Piotr Masuk \$1.00 Tomasz Gaiewski \$1.00 Stanisław Boński i żona \$1.00 Bolesław Litwinski \$1.00 Wawrsyn Przybylski \$1.00 Eranoisek Kutłowski i żona \$1.00 Andrzej Gaiewski \$1.00 Anastasya Gaiewskowa \$1.00

Razem \$5.65

PIERWSZY ROCZNY BAL!

TOWARZYSTWA Świętego Jerzego, w Duquesne, Pa., odbędzie się dnia 6 kwietnia, 1904, w Turner Hall, w Duquesne, Pa.

Będzie na balu wesoła, dobra muzyka, tak że same nogi do tańca ciągnąć będą! Będzie co jeść i pić, więc każdy co tam przyjdzie, ubawi się za wszystkie czasy! Zapraszamy na tę uroczą wszystkie Rodaczki i Rodaków z Duquesne i z okolicy a i z Pittsburga także, a jakże!

Wstęp 50 ct. - Dla dam bezpłatny. Zapraszamy serdecznie wszystkie i wszystkich! KOMITET.

F. Dominiczak, Polski Krawiec.

Zawiadamiam Szan. Polską Publiczność, że na Święta niżymy ceny na ubrania robione na obetalne (order). Ubrania robie od \$15.00 i wyżej; spodnie od \$3.50 i wyżej. PRACA MATERIAŁY Gwarantowane.

Dalej po ubrania do rodaka: FELIKSA DOMINICZAKA, 2643 Penn avenue.

K. JAWOROWSKIEGO, rog 28 i Spring Alley.

Przyjmuje wszelkie obstalunki w zakres krawiectwa wchodzą. Krój i robota pierwszj klasy.

Lysina, łupież, wypadanie włosów i wszelkie choroby czaszki leczymy za pomocą najnowszej metody specjalistów. Adres: Prof. J. M. BRUNDZA, New York, Y.

Franciszek Rafalski, Nowy Polski Salun.

3046 PENN AVE., PITTSBURG, PA. Dobre napoje: Piwa, Wódki i Wina, Smacno przekąski i dobre cygara. Po pierajcie swojego!

Wózki dla chłopców i taczki - drewniane, żelazne i stalowe.

Welocypedy, Tobogany.

Welocypedy dla dziewcząt, wózki dla lalek, krzeselka i kolebaczki dla dzieci i. t. p. Wielki wybór. Niskie ceny.

J. G. LAUBER'S TOY HOUSE

620 Liberty Street. \$33.00 Do Kalifornii.

Koleją Saint Paul and Union Pacific Line każdego dnia w Marcu i Kwietniu, bilety na podróż z Chicago do wybrzeża Oceanu Spokojnego i wielu innych punktów sprzedawane będą po zmniejszonych cenach na liniach Saint Paul and Union Pacific Line. Jeżeli zamierzacie jechać na Zachód na Północny Zachód, to warto wam napisad po informację o ceny przejazdu i inne szczegóły dotyczące takiej podróży. Piszcie do:

JOHN R. POTT, District Passenger Agent, Room "D" Park Building, Pittsburg, Pa.

WIELKI ROK.

Powieść z niedatek przyszlosci
NAPISAL:
WŁODZIMIERZ LUSKINA.

(Ciąg dalszy).

Korpusy rosyjskie cofały się tymczasem ku Warszawie, przykryte szeregi jady i konnemi ich baterjami, korpusy VI i XV i 3 dywizja gwardji od Skierniewic i Łowicza, a korpus XIV szosa od Grojca na Tarczyn.

Trzykroć stutysięczna armja rosyjska poniosła w tych dniach krwawych nad Bzurą i Pilicą stutysięczną stratę, około dwóchset dział pozostało zabranych na szafcach i w polu, przeszło dwadzieścia tysięcy jeńców i wielka kupa sztandarów.

Siedm korpusów i kilka dywizji jady sprzymierzonych postępowało za armją rosyjską ku Warszawie.

Dzienniki dawno były pełne wieści z Paryża.

Kipiło w tej kuźni świata, lud wzburzony domagał się wojny, sceny uliczne podniecały patryotyzm tłumy napierały na rząd, wymagały zrealizowania dni Kronstadtu i Tolonu, i krwawego odwetu za Sedan i Metz. Rząd wahał się, przeciągał rozważał, ustąpił w końcu, tembardziej, że w przewidywaniu wojny armja wcześniej zmobilizowana została.

Ucieszenie nie miało granic.

Wojna żartem nie była.

Wobec dziesięciu korpusów niemieckich, zatrudnionych nad Wisłą, przewaga liczebna francuzów, nawet nad połączonymi armiami niemiecką i włoską, była znaczną.

Przez szereg dziesiątków lat od nieszczęśliwej wojny roku 1870 — 71 pracowała rosja nad odrodzeniem swej siły zbrojnej. 20 miliardów — dwadzieścia tysięcy milionów franków — całą rzekę złota wylała ona na uzbrojenie, opancerzenie Francji, na stworzenie groźnych zastępów lądowych i morskich. Granica wschodnia na linii Meusy, Moselli Wogetów najeżyła się wielkimi nowożytnymi fortecami, dawna Vautanowska linja fortec północno-wschodnich wzmocniona, potężna flota dwie trzecie angielskiej wynosząca, a w połączeniu z rosyjską liczbą statków ją przewyższająca, lub conajmniej równająca się jej, były rezultatami tej usilnej patryotycznej czynności.

Ale przedewszystkiem pochłonięta jej uwagą armja lądowa. Ze względu na liczbę żołnierza była najpotężniejszą państwem w Europie, przewyższała Rosję i Niemcy, mając mniej ludności, miała więcej bogactw i najpiękniejsze dzieje za sobą.

Francja sama posiadała w tej chwili trzy miliony regularnego żołnierza, linji i armji terytorjalnej, pięć tysięcy armat polowych i około czterech milionów na ostatnią obronę przeznaczonych popospolitego ruszenia tak zwane rezerwy armji terytorjalnej.

Prawdziwy naród pod bronią!

Armie: włoska i niemiecka właściwością terenu i jeszcze więcej stanem politycznym Europy zmuszone są prowadzić jednoczesną wojnę na dwóch odosobnionych teatrach. Zastrzeżona neutralność Belgii i Szwajcaryi, stanowią ważne warunki wojny.

Z jednej strony zarówno Niemcy jak Francja, uważając Belgię za najdogodniejszą drogę rajszu, starły się zamknąć ją dla nieprzyjaciela, a otworzyć dla siebie; z drugiej strony Szwajcaryja, stanowiąca jedyną komunikację sprzymierzonych armji niemieckiej-włoskiej, stanowiąła przynętę dla nich, a zwracała na siebie baczenie oko Francuzów.

Tak na Wschodzie jak i na Zachodzie Europy były ważne do rozwiązania polityczne węzły.

Wzwały już w Europie jednocześnie dwie wojny, wojna północna i wojna o następstwo hiszpańskiego tronu. Było to na początku wieku XVIII. Zaczęły się obie w r. 1870 prawie jednocześnie, jedna atakiem Karola XII pod Narwą, druga zajęciem przez Francuzów fortec linji Renu, Włoch północnych i wąwozów Tyrolu.

Obie wrzały nad Wisłą i Renem.

Ale wojny te żadnego związku ze sobą nie miały.

Dziś cała Europa podzieliła się na dwa obozy, i ciosy nad Wisłą uczuвано nad Renem, a ciosy z nad Renu uczuвано nad Wisłą.

Zwycięstwa Francji miały być obchodzone nad Nową i Moskwą, zwycięstwa Rosji nad Sekwaną.

Ale Rosja dotąd nie mogła przesłać wieści zwycięskich. Parta przeważnymi siłami skończyła rychło swoją ofensywę i rozpoczęła swoją upartą obronę.

A Francja?

To było w ręku Boga.

Trójprzymierze, skupione w środku, mogące przerzucić swe siły dowolnie na każdy teatr wojny nie dopuszczało połączenia, duchowo zjednoczonych mas rosyjskich i francuskich.

To było przewagą trójprzymierza.

Morza zaś strzegła flota angielska, pozornie zupełnie neutralna.

Po bitwach nad Bzurą i nad Pilicą armie sprzymierzone stanęły bezpośrednio przed potężnymi fortecami linji Wisły, o obejściu ich mowy nie było, bo na obserwację potrzebna było tyleż wojska co i na oblężenie. Stał przed niemi w niebogaty ogłozonym kraju, znacząco oddał się na pastwę głodu. Zostawało przełamać linję, zdobyć fortece, zabrać armje wewnątrz nich zamknięte albo... od tego zależał los wojny, los państw, los narodów....

Pod uwagę była dawno wzięta ta alternatywa, a oblężenie Warszawy było jedną z głównych trosk sprzymierzonych jenerałych sztabów.

Warszawy bez Modlina oblegać niepodobna.

Żeby oblegać Warszawę, trzeba obleść Modlin, dwie pierwszorządne fortece naraz.

Oddalone od siebie o 30 wiorst [kilometrów] zaledwie, połączone kolejami i szosami po obu stronach Wisły, stykają się prawie swemi fortecami, pomiędzy którymi myśz prawie przemknąć się nie może.

Przełamanie tej kombinacji fortec stanowi jedno z najtrudniejszych zadań taktyki oblężniczej.

W roku 1870 pod Sedanem stanęły pruskie armje wobec podobnego zadania.

Przeprowadzenie zadania tego świat uważał za niepodobne. Oblężenie dwumilionowego miasta! — żarty chyba. Ale sztab jenerałny pruski dawno uznał to za możebne i odrazu zdecydował się na to.

W dniu 4 września pamiętnego 1870 r., w dniu, w którym po zabranii studziestotysięcznej armji Mac Mahona z cezarem Francuzów do niewoli, ogłoszoną była rzeszospolita w Paryżu, skierowane były obie armje zwycięskie ku Paryżowi. Nowoformowana armja czwarta t. armja Meusy (Mass-Armee) skierowała się ku frontowi północnemu, armja trzecia następcy tronu pruskiego przez Rethel, Reims, Dormant and Marną na front południowa Paryża, obie te armie stanowiąły siłę 6 korpusów linjowych, 1 dywizji wuertemberskiej piechoty i trzech dywizji jazdy, razem, w skutek strat w bojach poniesionych, około 150.000 kombatantów i 922 dział.

W Paryżu w tej chwili nie było siły, któraby stawiła mogła tym armjom opór i przeskodziła otoczeniu stolicy.

Był wszystkiego XIII korpus linjowy, nowoformujący się zaledwie XIV i około 20.000 dzielnej piechoty marynarki. Siły za male.

Armja pruska otoczyła natychmiast Paryż w porządku następującym.

Na północy za Sekwaną i półwyspem Nanterre zaczynała się pozycja armji czwartej. Pomiedzy Argenteuil a St. Denis stanął korpus IV, naprzeciw St. Denis i fortu Aubervilliers — korpus gwardji, dalej przeciw całemu wschodniemu frontowi fortów Romainville, Noisy, Rosry i Nogent stanął korpus XII, wszystko pod rozkazami następcy tronu saskiego, w zgięciu pomiędzy Sekwaną a Marną pod fortem Charenton stała dywizja Wirtemberska, zaczynając armję trzecią, stojącą na południowym i wschodnim froncie, przed fortecami Vincennes, Ivry, Bicetre, Montrouge, Vauvres i Isay, gdzie stały kolejno: I korpus bawarski, VI, II korpus bawarski, XI i V sięgając do pozycji przed fortecą Mont Valerien łącząc się IV korpusem armji Meusy.

W ten sposób została zamknięta ta olbrzymia twierdza świata, której obwód główny wynosił 30 kilometrów, linja fortów — 60, a linja oblężnicza pruska — 80 kilometrów.

Wypadło to więc wszystkiego po 2000, do 2 i pół tysięcy ludzi na kilometr. Inne armje niemieckie zostały użyte do przyskrycia tego oblężenia przed nowoformującymi się francuskimi armiami. Doszło do tego, że dwukroćstutysięczna armja pruska trzymała w oblężeniu i zmusiała głodem do poddania się dwumiljonowe miasto, że czterokroć stutysięczna siła zbrojna pruska miała przeciwko sobie 400.000 żołnierza wewnątrz Paryża i 400.000 blisko usiłujących rozzerwać żelazny pierścień.

Armje francuskie stowarzyszone energią i zapałem ludu, a przedewszystkiem Gambetty, — upadły, gdyż stworzone w ciągu dwóch miesięcy, nie były wyćwiczone, były powataniem ludu, przeciwko armjom rzeczywistym pruskim, ale trzeba szanować zarówno energią i poświęcenie się tych wielkich narodów dla swych ideałów, dla swych państwowych idei.

Paryż upadł — smutne następstwa społeczne uczył świat cały i wszystkie narody, ale pod względem wojskowym pruski sztab dowiódł, że nie ma niemożliwości.

Oblężenie jednoczesne Warszawy i Modlina nie przedstawiało już niepodobnego zadania dla tych, którzy oblegali Paryż.

Po zdobyciu oszańcowanych pozycji Łowicz-Skierniewice korpusy sprzymierzone ruszyły natychmiast naprzód. Żołnierz zagrzany zapałem i bojem, szedł z zapałem, którego mu dawało zwycięstwo.

Korpusy pruskie zostały skierowane wprost na front linji furłów Warszawa Modlin, korpus V. poznański na Sachoczek ku wiosce Sarym, poniej Zakroczymska, gdzie miał rozkaz dywizji kawalerji przejść Wisłę, obejść o północy ogromne fortyfikacje Modlina i zostawiając tu oddział obserwacyjny, zdobyć szturmem bez zwłoki Sierock, nadzwyczaj ważny punkt strategiczny przy zlaniu się Narwi i Buga, stanowiący wierzchołek owego sławnego trójkąta prawie równoramiennego Sierock-Warszawa Modlin o bokach trzydziesto wiorstowych.

Korpus III berliński poszedł w kierunku punktu, gdzie stykały się prawie fortecy Modlina i Warszawy, stanowiąc jako-by jeden obóz oszańcowany, którego potężnymi cytadelami w odległości 30 wiorstowej były Warszawa i Modlin, a więc w kierunku wioski Truskawa i Sierakowa, korpus XII królewsko saski udał się przez Błonie szosą wprost na Warszawę w kierunku Woli, sławnego pola elekcyjnego królów polskich i miejsca wielkiego dramatu bitwy pod Warszawą w r. 1831 a korpus VI złączył na Grodzisk i Nadarzyn, na Raszyni Wilanów, w kierunku południowych fortów Warszawy.

Przed korpusami tymi szły w awangardzie dwie dywizje kawalerji pruskiej.

Austryacka dywizja krakowska odebrała rozkaz iść niezwłocznie ze Skierniewic przez Mszczonów i Tarczyn zwykłym traktem, co nie przedstawiało trudności przy suchym stanie dróg w miesiącu czerwcu na połączenie się z korpusami VIII czeskim z Pragi i VI węgierskim z Koszyc, które posuwały się w kierunku Warszawy za cofającymi się z Pilicy Moskaliemi, z dwiema dywizjami kawalerji w awangardzie, ażeby, jeżeli można, odciąć rosyjskie korpusy od Warszawy, lecz Rosjanie cofali się szybko, urwano tylko brygadę straży tylnej, zatrzymaną utarczkami ze ścigającą ją dywizją kawalerji austryackiej.

Po połączeniu tych wojsk rozkazano obsadzić przez jedną brygadę węgierską Górę Kalwarią nad Wisłą, a reszta poniej Karczewa naprzeciwko wioski Małe Świdry miała zbudować most pontonowy, oszańcować go, obsadzić i natychmiast zejść Miłosną na szosie z Warszawy do Siedlec i Brzeźcowa, razem ze stacją kolei; obsadzić kolej petersbursko-warszawską na co przeznaczono dywizję 12 krakowską, korpus VIII czeski miał się posunąć w kierunku Jabłonnej, a korpus VI węgierski do wioski Zagrze nad Narwią, zbudować tu most i oszańcować go, obsadzić i natychmiast wejść w połączenie z korpusem V pruskim poznańskim w Sierocku, a w razie potrzeby wepasać go przy zdobyciu tego punktu.

W ten sposób dokonywało się pierwsz otoczenie Warszawy i Modlina.

(Ciąg dalszynastąpi).

SALON I RESTAURACYA
Wojciecha Blaszkiewicza,
 1916 1918 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
 Róg 20ej ulicy i Penn Ave.
 PIWA I NAJWYŚMIENITSZE LIKIERY I
 WINA KRAJOWE I IMPORTOWANE.
 CIEPLE PRZEKASKI, WYBORNE OBIADY.

SZTUCZNE NOGI.
 Najlepsze, najnowsze systemu, sztuczne nogi i przyrządy do prostowania skrzywionych członków, rąk, nóg, grzbieta t. p. Sztuczne stopy, ręce i t. p.
 CENY NISKIE, ROBOTA GWARANTOWANA.
National Artificial Limb & Brace Mfg. Co.
 309 SMITHFIELD ST. PITTSBURG, PA.
 naprosty pożyty.
J. W. THOMPSON, Główny Zarządca.
 Ma 35 lat praktyki w tym zawodzie. | Wytnij to ogłoszenie.

Ten kolejny zegar...
Philip Kunze,
 przyjaciel polaków
 Salon i Restauracya.
 Smacne wina, wódki, ogara i t. p.
 Zawieszane piwo i wyborne przekaski
 Dobra obsługa przedwojennymi
 1901 PENN AVE.

Jozef Zydel
 158-48ma ul.
 poniej Butler ul.
Saloon i Restauracya.
 PIWA I NAJWYŚMIENITSZE LIKIERY.
 Wina krajowe i importowane.
 Ciepłe przekaski, wyborne obiady.

B. W. RAMSDEN,
PLUMBER.
 Wyrabia pompy i tem podobne narzędzia, zakłada rury wodociągowe gazowe.
 1900 PENN AVENUE,
 PITTSBURG, PA.

Fotografie
 Główny, trwałe i błyszczące jak szkło wykonane według najnowszej metody robimy po najniższych cenach. Fotografowanie grup towarzyskich i detekt moja specjalność.
K. G. CIESLAK,
 2737 Penn Ave., PITTSBURG
 Róg 14ej i Carson Ul. S. S.

Andrew M. O'Brien,
 Adwokat i obrońca Prawny
 Poleca swe usługi prawne Polakom. (Adwokat Spółki Budowniczo-Pol. Kordeckiego). Praktykuje we wszystkich sądach i u skwajerów. Ofis:
 433 — 4 Ave. 2 piętro front.

MCNALL'S
 Przetwarzający innym Skad To w rów Łokoiowych, (Dry Goods) Modniarskich, Dywanów, Cetraty, Rolosów, Tapet, Firanek, Koronkowych i wszelkich przyborów do mezbkiej tualety.
 Polska panna sklepowa do usług polaków.
MCNALL'S
 30 Fourth Ave.
 CARNEGIE, PA.

SERCE
 Jest w działaniu ciałem niezastępowalnym...
Severy
 wzmocniiciel serca

Aronson & Aronson
 praktykuje w wywinił i kryminalny sądzie. Adwokat i Prawnik.
 518-520 Fourth Ave.
 Telefony: Bell 1198. P. & A. 2298
 Jedyny adwokat w mieście mówiący po polsku.
Kazim. Grodzicki,
Blacharz Dachowu,
 Ornamentacyjny i Galanteryjny,
 3100 Brereton Ave.
 150-44 str. Pittsburg, Pa.
 Wykonuję wszelkie prace blacharskie, dachowe i malarskie, nowe i naprawy. Oraz roboty miedziane, cynkowe, galwanizowane i t. p.
 Zakładam także i elektryczne dzwonki.

New Kensington Browar
 poleca Szan. Publiczności Polakie dobre i przyjemne do picia
PIWO,
 wyrabiane z prawdziwego i **CZYSTEGO CHMIELU.**
 Browar ten jest niezależnym od wszelkich trustów a w nim także wielu Polaków mają swe akcje.
 Pijcie piwo z Browaru New Kensington i popierajcie interesy, w których udział biorą Polacy.
 Browar ten znajduje się w **New Kensington Pa.**

"WIELKOPOLANIN".
Drukujemy
 Gazety, dzieła, broszury; druki kościelne, urzędowe, gospodarskie, handlowe, bankowe, dla spółek pożyczkowych, hotelów, restauracji; cenniki, rachunki, karty pocztowe, listy i koperty z firmą, etykiety, karty wizytowe i polecające; wiadomości zaręczynowe i ślubne; ilustracje; dyplomy, powinszowania, listy żałobne i koperty; serwety i karty obiadowe; plakaty, programy.
Nic nie kosztuje
 spytał się o cenę. Próbkę można zobaczyć w drukarni.
 Robota Gwarantowana.
 Cena Umiarowana.

56 TWENTY SECOND STR. PITTSBURG, PA.
Nowina dla Chorych
 w Pittsburgu.
 Czytajcie uważnie!
 Czy wiecie, że w Pittsburgu jest młody polski dyplomowany lekarz? — Lekarzem tym jest Doktor S. Goldmann, zam. pn. 406 Grant Str. Pittsburg, Pa.

Dr. S. Goldmann.
 406 GRANT ST., PITTSBURG, PA.
 Piąt blok'u od Court House'a.
 Godziny urzędowe: 9-12 przed poł. 1-6:30 po południu. W niedziele 10 od 9-12 przed południem.

Poleżenie polskich Kolonij
Sobieski, Pulaski, Hofa Park i Krakow
 jest w stanie Wisconsin, gdzie są najlepsze farmy w Stanach Zjednoczonych, i te kolonie nie są w odległych częściach stanu, lecz w staro zasiedlonej, wschodniej części, gdzie farmerzy przez długie lata cieszą się dobrymi urodzajami, i gdzie są przyległe duże miasta, wioski i koleje żelazne, to też targa się tutaj dobre. My mamy także uprawione farmy na sprzedaż. Po bliższe informacye, cenniki, mapy i tanie bilety kolejowe, pisz do:
J. J. Hof Land Company,
SOBIESKI, WIS.
Czytajcie "WIELKOPOLANINA".

Baśni Ludowe.

(Ciąg dalszy.)

„Dobrze panie, przystając na te wszystkie warunki i zaczynam historję — śmiało odrzekł Podpęczyk i zaczął następnie opowiadać historję swojego życia, a pan i goście ciekawych nadstawili uszów:

HISTORIA SPITOSŁAWA PODPĘCZKA.

Podpęczyk: „Urodziłem się na drugim końcu świata, za morzem w mieście stołecznym Grządzielowie...“

Pan: (Do gości) „albo to na drugim końcu świata nie może być takie miasto!“

Podp: (Jakby nie słyszał mówić dalej) „ojciec mój był księciem a matka szewcową, którzy mię spłodzili w czasie cudownej przemiany księżnej i szewcowej.“

Pan: (Do gości) „słyszałem podobną historję i sam ona sadzący wydukać kazałem, on mi to za nowicję i dziwy chce prawie — podobno będzie chłosta...“

Podp: (Mówi wciąż) „ale po odwrotnej odmianie, księżka był księżciem a szewcowa szewcową, przez co ja zostałem na kozu, ni księżciem ni szewczykiem.“

Goście: Śmieją się.

Pan: „Oczywiście.“

Podp: (Dalej) „litściwi z wali mię sierota, a słośliwi wydrzeźniacze bęk...“

Goście znowu się śmieją.

Pan: „Ma się rozumieć, bardzo słusznie, nie dziwnego.“

Podp: „Najbardziej dokuczał mi jeden pastuch trzody owiąjący się Dobrogost...“

Pan: „Imię mojego dziada, — hm — albo to jednemu psu lisek?“

Podp: „Nie mogąc tego wszystkiego wytrzymać i zawzięwszy się nasamprzód na tego wisiea Dobrogosta, zbiegłem na leśne jabłko. — Potem nakręciwszy mu karku pobiegłem nad morze, a w złości i rozpaczę (poprawiając do góry włosów na tzo)le) uchwyciwszy się za moją czuprynę, na drugi brzeg przetrząciłem się.“

Pan: „No trochę śmieszne — ale może być i nie nowego, — przecież w tysiąc dni i jeden, są historje o czarownikach, którzy po powietrzu na wzrach latali.“

Podp: „Naturalnie na drugi koniec morza tym sposobem przetrząciłem, naturalnie padłem wznak i musiałem cokolwiek odroczać.“

Pan: „Chłop z dębu spadnie a odpocznie, cóż dopiero?“

Podp: „Po odpoczynku, przjąłem służbę u jednego wielkiego pana do paszenia jego pszczoł.“

Pan: „Nie dziwnego, głuś — nawet głupszy od podociecznego malca, który cukrem pasie muchy — ale koniec o tej historje, lecz o dziwach, o jakich rozpowiadać miałeś, bo każę ekonom ją dokończyć.“

Podp: „W tej atoli służbie wielkie przytrafiło mi się niegdyś, bo kiedyś się raz pewnego zagałiłem na palące się ognisko, których dostać miałem chrąpkę z blizkiego boru, wilki porwały mi jedrę pszczołę i uciekły.“

Pan: „Dobra psu mucha kiedy nie ma chleba — wilk może być głodny, zjadł pszczołę i koniec — ale on bredzi, brak mu cierpliwości — zawolac ekoroma, niech mu sto nahańw ognistych wypali.“

Goście: (Goście proszą o kilka chwil zwłoki, pan deje się nakłonić).

Podp: (Prowadzi swoją historję) „mój pan właściciel pszczoł był okropny złośnik, batował ludzi, a żydów strzelał jak lisów — nie mogłem się spodziewać żadnej łaski za niedobranowanie pszczoł jego — więc pobiegłem czempredzej do lasu szukać porwanej pszczoły, i zaraz ujrzałem na wierzchołku jednej chojny, jak ją wiley roździk rali.“

Goście: „No — niegorzej.“

Pan: „Gdzie tam, nie dziwnego, bo to może być wilkołak, a wilkołak jak sły duch; co zechce może dokazywać, nie ma też trudnego wleś na soeng, gdzie nietylko pszczoły, ale i wielbiłada ma siłę na satuki przdeć.“

Podp: „W oka mgnieniu wleżem na sosnę i gdy byłem w połowie do wierzchu, jakem zatrząsnął, moje wilki jakby przeszły na ziemię spadły i nie wiem gdzie uciekły.“

Pan: „Nie powiedziałem, że to wilkołaki, nie dziwnego.“

Podp: „Pszczoła na dwie połowy rozdarta, do swoich poleciała.“

Pan: „A przecież i chłazszoza na dwie połowy przacięto, to może długo żyje i lata — to niezadna osobliwość — a ja już nie mogę wytrzymać, i gdyby nie dostojni goście moi, którym przyobiecałem moment cierpliwości, tobym cię kazał nie na dwie połowy, ale na szteki kafezugiem krajać.“

Podp: „Jak pszczoła uciekla, i ja chciałem zejść z drzewa, lecz w tym spostrzegłem niepodobiestwo tego wykonania, bo osoba była zupełnie gładką, i prócz tego przeokazałem się, że był bliżej nieba jak ziemi — wybierając z dwóch jedno, wolałem dostać się do nieba, niżeli na ziemi kark skrećić.“

Pan: „Gust miałeś nie zły — ale co po psie w kościele, kiedy pacierza nie mówi.“

Podp: „Zasztukałem do nieba — święty Piotr, choć bardzo poważny dobry staruszek, i chociaż dziwi ctwoiży, wpuszczył mnie nie chciał — zatem myślałem rad fortelem za pomocą którego mógłbym się tam wkręcić, że zaiste go dokazałem nie mogłem, postanowiłem wynęgrodzić sobie za moją pracę, aby przynajmniej mieć pamiętkę z nieba. W przedpokoju niebieskim przy drzewach leżała za stołku piękna czapka, którą zaraz swiętałem, bo moje wówczas czapczyko zupełnie się strącało — potem skrećiwszy za słomy powróciło, na dół spuszczać się zacząłem.“

Pan: „Wszystko nie dziwnego, chociaż długo słuchałem tej — baty — i fora ze dwora.“

Podp: „Zaraz skoczyć, hojny panie.“

Pan: „Oczekam chwilkę, więc mów przedko.“

(Ciąg dalszy nastąpi.)

„Zgoda“ o artykule ob. M. K. ogłoszonego w 56 numerze „Kuryera Polskiego.“

Zaledwieśmy spróbowali powieścić obcy i nie znajdując nas ludzimi, że wszyscy polacy są ludźmi porządnymi i przyzwoitymi ze stanowiska polskiego i obywatelskiego, alści już wydarzył się casus fatalis.

Jeden powstał, podniósł rękę do góry i wrzasnął z całej siły: ja nie! Ja się nie zgadzam, bo kocham moskali z całego serca.

Sprawca tej tragicomicznej interwencji jest ob. M. K., który się objawił w nr. 56 Kuryera Polskiego wychodzącego w Milwaukee, Wis. Z tego, że redagcy Kuryera zamieszcza długie i brzydki artykuł pana M. K. wnosimy, że pod temi dwiema literami kryje się osobistość posiadająca znaczny, jeżeli nawet nie rozstrzygający wpływ na redakcyę tego pisma.

Nie myślimy wdawać się z panem M. K. w polemikę. Znamy ten typ ludzi doskonałe. Kto ma w sobie jad moskalofilstwa, na tego żadne argumenta nie podziałają.

Miała Polska zawsze swoich moskalofilów. Byli to zawsze ludzie nieuczciwi i bardzo nieciekawi. Czasami udawano się im wazawy fatalnie na szali losów Ojczyzny, lecz nie dla tego, aby mieli za sobą jakie liczne stronnictwo, a tylko dla tego, że ten lub ów z nich był przy padkowo człowiekiem możnym i wpływowym.

Po śmierci Zygmunta Augusta garstka narwanych szlachciców stawiła seryo kandydaturę cara Iwana Groźnego. Wyśmiano ich i wybrano Batoręgo.

Policzymy ich na poczekaniu. A więc: WielkopolSKI, Czetyrwieczski, Potocki, Górski, Spasowicz, Straszewicz, Piltz, dwóch anonimów, którzy pisują do nas głupie listy trzeci anonim, co przysłał nam list do Dziennika Narodowego, że tysiąc razy woli moskali niż japończyków i ostatnio M. K. z Kuryera Polskiego. Razem czyni jedenastu ludzi. No to przecież nie tak wiele na dwumilionowy naród. Rozpaczcie więc nie na czego, ani się czego tak bardzo wstydzicie. Splunąć tylko.

Mędrkom od „Ameryki“, którzy się ciekają na komitet chęciagoski od rezolucji, łaskawie nacyając ich „narwańcami“, odpowiadamy, że w każdej organizacji zarząd ma prawo w chwilach ważnych i niecierpiących zwłoki przemawiać i nawet działać za całą organizacyę.

Oto uwagi organu Związku Nar. Pol. Z naszej strony winniśmy dodać, że dotąd z wyjątkiem „Ameryki“ ani jedna polska gazeta nie podzieliła poglądów p. M. K. wyrażonych w artykule t. „Powrót do zdrowego rozsądku“ w numerze 56 „Kuryera Polskiego.“

To świadczy najwymowniej o tem że 90-99 proc. polaków zupełnie innego jest zdania, aniżeli p. M. K. (Dz. Milw.)

Ślub Korfantego.

Jak wiadomo, wystąpił ks. biskup Kopp do Watykanu se skargą na proboszcza par. św. Krzyża w Krakowie, ks. Mikulskiego, który udzielił ślubu połowi Korfantemu Ślub n jest, zdaniem ks. biskupa nieważny.

Z artykułów, poświęconych tej sprawie w ostrej formie nie miemio kiej, dowiadujemy się, że ks. Kopp opiera swoją skargę na motywach następujących:

1. Ks. Mikulski nie był proboszczem właściwym dla par. Korfantego i pani Korfantowej.

2. Oblubienica nie przybyła do Krakowa w zamiarze poostania w tem mieście.

3. Nie jest prawdą; jakoby przyjął na jednej z panaj krakowskich obowiązków naucoyielki, posiadając nie posiada potrzebnych do tego kwalifikacyj sukowych.

4. Ks. proboszcz Mikulski, przystępując do udzielenia ślubu parstwu Korfantem, nie miał w swych rękach poświadzenia proboszczoskiego obu parafij oblubieńców, że zapowiedzi były ogłoszone według przepisów Kościoła.

5. Udzielony oblubieńcom w Prusiech ślub cywilny nie uprawniał ks. proboszcza Mikulskiego do udzielenia im ślubu kościelnego.

„Sposobliwi dziś małżonkowie uczynili z dóbr wszelkim wymaganiom przepisów kościelnych i austriackiego kodeksu cywilnego, które dają chlubiennom prawo t. j. „quasi domicilii“ mieszkali bowiem w parafii przez czas przepisywany. Co do samistrów chlubienny przysięga obowiązków naucoyielskich, jak i do jej kwalifikacyi do takiego szejcia, ksiądz proboszcz Mikulski musiał polegać na poświadzeniu przełożonej persyi pani Kaplińskiej, a nie mógł, nie miał nawet prawa uropować tu sobie roli władz sędziowych egzaminacyjnej. Przesieci w publicznych szkołach krajowych i rząwowych, fankoye naucoyielskie spełniają naucoyiele i naucoyielki bez egzaminów kwalifikacyjnych. Nietylko spowiedzi w parafii św. Krzyża, ale sam akt ślubu odbył się najuczciwiej według przepisów kanonicznych; ostatni nawet w obecności nietylko wymaganych dwóch świadków, lecz wobec przepelnionego i inteligentnego publicznego kościoła i kancelarska ksiązgo-białupiego krakowskiego konsystorsza. Oblubienie przedłożył nadto urządzone poświadzenie, że w jego parafii na Sałaszkaspowiedzi wyszły również prawidlowo i że przeszkód kanonicznych nie ogłoszono.

Brak zaś takiego poświadzenia z par. oblubienicy (Bytomia) zastąpił świadectwo odtb najsupelniej wiarygodnych Proboszczbytomskich otrzymane weswanie, aby to piświadczenie nadał, wiedział na jaki cel było potrzebne, zatem obowiązkowo było sakramentalne ks. Mikulskiemu ewenualnie kanoniczne przeszkody. A tego nie noszyl. Wszystko odbyło się jawnie i otwarci, swierchnik duchowym proboszcza parafii św. Krzyża udzielenia ślubu nie zabronił; ks. kardynał Kopp widział, w jakim celu narzuceni przacyżony w Krakowie, a pomimo to nie sprouto tować naprzd przeciwko udzieleniu im sakramentu małżeństwa. Zatem krok księdza M. był supelnie prawny, a co większa oryński sadśroczoproszdenia papięta Benedykta XIV, który wyznaje poleca wpaść w wiernych potrzebe kościelnego małżeństwa w celu uniknienia konkubinatu, a także uchwale ogromnienia preskich biskupów w Faldzie, która zaleca udzielenie ślubu kościelnego bępsrdnio po ślubie cywilnym.

Co większa, krok ks. M. był se stanowiska kościelnego aktem wprost chwalebny, gdyż usuwał szpogorzenie, jakie od mowa ślubu wywołuje wśród społeczeństwa polskiego.

Słuchają każdej dorady.

Oczęto można słyszcć jak uskarżają się rodzice, iż wszystko czynili o im kto doradzi! a jednak kaszel dziecka nie opuścił? To też jest właśnie tego przycyca. W tej rzeczy nie powinni słuchać rady bylekogo i kasidgo bez wyloru, lecz powinni dać dziecku przewagę i szanego se skuteczności lekarstwa. Severy Balsam Plucny (Lung Balsam) jest lekarstwem pewnym pod każdym względem. Jest ono w handlu od 25 lat i sde było sobie wszczestronny rozgł i popularność. Jeżeli was lub dzieko ko wasse trapi kaszel, — to spróbujcie tego leku. Kaszel jest zwróciem choroby jakiejś w gardle, w przewodzący oddechowych lub w płucach. Wtedy system chce wygnąć z nich flegmę sebraną na tkankach tych orgarów a najłepiej w tem pomaga Severy Balsam Plucny, który słuźnia flegmę i pomaga ją zrućić. Egdosi od sapałania i eprowdza normalny stan dotknięty organu cddchów. Pan J. Haranta z Montreal, Kanada, — pisze:

„Kochany Paniel — Rad jestem niezmiernie se tego, że otrzymał paniki Balsam Plucny, — gdyż kilka zaled wie dawk jak mnie wyleczył. Bęg zapisał sa to!“

Severy Balsam Plucny nietylko że leczy sześcienia, chrypkę, kaszel i kaszel ale sarszem przynosi ulgę w bronchitach, w pneumonii w astmie i w kokliuru. Cena 50 centów i 25 centów. — Ateby przyspieszyć wyleczenie się z Gryzy i sześcienia, trzeba przytem używać pastylek Severy Cold Cure Tablets. — Lekarstw tych dostad można we wszystkich aptekach lub wprost od W. F. Severy Co., Cedar Rapids, Iowa. — Koszt przesyłki sakupna sa \$1.00 lub wysyłaj, opłacamy sami.

Zimne okłady czasem pomagają czasem szkoda, lecz Severy Oplaki na ból Głowy i Neuralgic są zawsze przynoszą ulgę. Cena 25c a pocztą 27 centów. W. F. Severy Co., Cedar Rapids, Iowa.

— Wszelkiego rodzaju druk przynosić do „Wielkopolanina“, 56-22 ul. Pittsburg

Dobrá oferta.

Książki religijne i do nabożeństwa znajdujące się w drukarni „Wielkopolanina“ można nabyć po następujących cenach:

1. „Żywot Zbawiciela, Chwała Pana Naszego Jezusa Chrystusa“, cena w dobrej oprawie \$1.20.

2. „Poradnik Niebieski“, czyli zbiór modlitw dla użytku Chrześcíoan Rzymsko-Katolickich (gruby druk), cena w dobrej oprawie 85c.

3. Książka do Nabożeństwa dla wszystkich katolików“ z polecenia Najprzew. Arcybiskupa Dunina, cena w dobrej oprawie \$1.00.

4. „Katolik w Modlitwie“, czyli książka do nabożeństwa, oraz spiewnik kościelny na cały rok (wielki druk), cena w dobrej oprawie 90 c.

5. „Wielki Ogród Owoceowy“, zawierający modlitwy poranne i wieczorne, podczas Mszy św., przed i po spowiedzi do Najświętszego Sakramentu i do Najświętszej Maryi Panny i wszystkich świętych (wydanie dla kobiet) cena w dobrej oprawie 75c.

6. Wianek Wielki ku czci Najświętszej Maryi Panny“ z różnych nabożeństw uwity, cena w dobrej oprawie 70c.

7. „Ogródek Duchowy“, zawierający nauki, modlitwy i pieśni. — Cena w dobrej oprawie 65c.

8. „Wianek Mały ku czci Najświętszej Maryi Panny“, cena w dobrej oprawie 60c.

9. „Aniół Stróż Chrześcíoanina Katolika“, zbiór modlitw i pieśni dla dusz pobożnych, cena w dobrej oprawie 60c.

10. „W Krzyżu Zbawienie“, książka do nabożeństwa dla katolików napisal i ułożył ks. J. A. Enkaskiewicz, cena w dobrej oprawie 60c.

11. Przyjść Królestwo Twoje, zbiór nabożeństwa katolickiego z szczególnem uwzględnieniem modłów do najświeższego Serca Jezusowego i Najczystszoego Serca Maryi. Cena w dobrej oprawie 60c.

12. Głos Serca, książka do nabożeństwa dla Wiernych wszystkich stanów z modlitwami i opustach, cena w dobrej oprawie 25c.

13. Wyborek, czyli krótki sposób nabożeństwa dla Rzymsko-Katolików z dodatkami pieśni, cena w dobrej oprawie 30c.

14. Chwała Boga, w św. Antoniego zbior nabożeństw i modlitw do św. Antoniego poprzedzony wyjaśnieniem o Chlebie św. Antoniego; cena w dobrej oprawie 50c.

15. Modlitwy Misyjny, w papierowej oprawie 5c.

16. Książeczka jubileuszowa Ojca św. Leona XIII z Roku 1901 cena 5c.

18. Pamiętka srebrnego Jubileuszu parafii św. Stanisława Kostki w Pittsburgu, Pa., oraz historia wszystkich Polskich Rzymsko-Katolickich parafii w dycecezy pittsburgkiej. Cena, obecnie na pół zniżona, tylko 60c.

19. Kalendarz „Wielkopolanina, na rok 1904, cena 25c.

Na Malaryę, zimnicę i febrę, biercie ELIXIR BABEK,

używany od 20 lat. Zawsze pomaga. Zapobiega miasmaticznym febram i gregcom. Najlepszy lek na wszelkie malaryje, choroby, jak: Głuska, Zimnica, Febra, Złoty żółty, Sześcioty, Chłysta, Błysta i t. d. Elixiry i ksyrdy lub w lekku albo w ożozach i t. d. Balsam potroszowy.

Z powołaniem KS. S. SZYMANOWSKI, Par. św. Szymona w Perth Amboy, N. J. 5716 60c butelki. We wszystkich aptekach. W. J. BILBORE, Agenty w Pittsburg. Wyrobiony przez KLOCFEWE & CO., Washington, D. C. 50 Flaszeczek po sześciodzielnym liście.

Słepi Widzą Głusi Słyszają.

Jest nadzieja i dla tych, co tracą wzrok, dostają łuszczykę na oku lub tracą wzrok z powodu choroby oczu. Wyleczyłem w zeszłym roku setki wypadków ciekawej lub oświeceniowej ślepoty, moim na jnowszym sposobem.

Bez noża, bez bólu, bez niebezpieczeństwa. Póki trochę wzroku, póty nadzieja! Głuchotę leczę moim nowym sposobem, choćby i najdawniejszą Mike Prela z pod No. 4613 Laurel Ave, zamieścił na prawo oko; tego wyleczyłem w ciągu miesiąca. Majk Galiński, 3025 Breerton wyleczony został moją metodą.

Dr. FOREMAN, 800 Penn. Ave. Many testy są w Ofisie. Ewie sęby 50 c.

Od 1 kwietnia ofis mieści się będzie p. n. 628 Penn Avenue, na pierwszym piętrze, od frontu.

JOHN FINK, NOTARYUS PUBLICKTY.

3609 Penn Ave., Pittsburg, Pa. Sprzedaż Realności. Zabezpieczenie ożnala. Kolekcje rent, wykonanie praw dokuzatki. Ubezpieczenie ognia w najlepszym Kompanii Branch Office w mojej City Lombard and Main ul. Co. of Millville, Pa. TELEFON: 341 4023 rók 17. & L. S. LAWRENCE.

FREE PERFECTO WARRANTED Nie posyłaćcie pieniadzy. Zapłaćcie po otrzymaniu jeżeli jesteście z tego zadowoleni \$3.97

ZMIJECZNIK.

Najskuteczniejszy i najlepszy środek przeciw: Reumatyzmowi, Boleniu krzyża, Neuralgii, Katarowi, Bólowi głowy, Zażębieniu, Bólowi gardła i Kurczom.

- SPIS I CENY POLSKICH LEKARSTW. Egiptero Nro 1.....cena 25c " " Nro 2.....50c Zmiejcznik.....25c Krople macierzy.....35c Masę niedźwiedzia.....25c Trojanka.....25c Liniment dla dzieci.....25c Lekarstwo na kaszel ostry.....25c Lipowy balsam na płucach.....25c Anty-Laxon dla dzieci.....25c Proszki od robaków dla dzieci.....25c Proszki od robaków dla dorosłych.....25c Woda od bolenia oczu.....25c Ogniołóg na oparzenie.....25c Krople żółdkowe.....25c Lekarstwo na zatrzymanie krwawej biegunki dla dorosłych.....25c Lekarstwo na reumatyzm do picia.....25c Lekarstwo na niestawność.....50c Proszki przeciw bólowi głowy.....10c Krople na ból sęczy.....10c Masę przedwójca i pocenię się.....25c Żelazny wzmocniacz zdrowia.....50c Lek na uspokojenie dzieci.....25c Lekarstwo na odgniotki.....15c Lekarstwo przeciw grypie.....1.25c Włochoch.....50c Proszki na wzdęty.....35c Rękosiek.....25c Wyleczenie z seby, ogaryski i grypy gwarantuję. Specjalne leki przysięgam podług opisu choroby.

Portrety i Fotografie

Ojca św. Piusa X.

W drukarni „Wielkopolanina“ są na sprzedaż fotografie Ojca św. Papięza Piusa X-go. Fotografie te wykonane są przesłaniem i skopiewane z najlepszych jego fotografii.

Jedna fotografia w kolorach, rozmiaru 20 przez 16 cali kosztuje 25 centów. Stosowna do o prawy w ramy i zawieszenia na ścianie.

Druga fotografia, mniejsza, nie kolorowa, rozmiaru 8 przez 6 cali znajduje się już w papierowej ramce z podporą; te fotografie można stawiać w komo-dzie.

Barzdo piękne te fotografie i portrety powinny znajdować się w każdym katolickim domu. Są do nabycia w drukarni „Wielkopolanina“ po cenach wyżej oznaczonych.

ADRES: 56-22-ga ul. Pittsburg, Pa.

Zaproszenia Wesełne...

od najtanszych do najdroższych dostadć można w drukarni...

WIELKOPOLANINA,

56-22ga Ul., Pittsburg, Pa. Wybór o wiele większy niż kiedykolwiek przedtem.

Kalendarze Wielkopolanina

Do nabycia w redakcyi CENA 25 CENTOW.

CHOROBY MEŻCZYZN.

Nie ma prawie i jednego dnia, żeby nie sżwił się u mnie taki o porad, który mógłby być o wiele prędej wylezony, gdyby zaraz z początku do mnie się był udał. Polecenie tego chorego. A za ten kady, kto cierpi na choroby wśladne męszczyzom, kto sżwił się w leczeniu u innych, ten niechaj przychodzi do mego bióra i rozmówi się me. Ja mu wytłumaczę mój SYSTEM LECZENIA, który wynisiliłem i wydoskonaliłem przez zażmowanie się przesłanie życie moje chorobami wśladnymi męszczyzom. Egzaminacya i użycie wa dorada BEZPŁATNE. Jeżeli przesłanę się, że nie możesz być wyleczony, oznajmij mi to szczerze. Jeżeli zaś uszan, że możesz być wyleczony, wtedy dam ci pierwsze poroczenie, że abć się wyleczył, albo ci zwrócę pieniadze. Za leki nie żądamy zapłaty, bo ta wiedzona jest w ogólny koszt leczenia.

Nabrzmienie zyl

wyleczone trwale bez krzajania lub wignania. Bez bólu i bez straty czasu.

Zatrucie krwi,

wyleczone za zawsze bez użycia merkurjuszu lub potażu.

Stryktura

bez rozszerzania, bez krzajania i bez bólu.

Hydrocele

i spuchnięcia leczy bez ożradu.

Eczeema erysypelas, krosty i wszelkie wyrenty skórnego leczy za zawsze.

Uplwy które skracają życie umiem wyleczyć na stale w ciągu 10 do 15 dni. Ruptury męszczyzom, miewiał i dzieci mogą wyleczyć w 10 do 30 dniach, bez krzajania i bez straty czasu. Strate sił życiowych przywracam moim systemem do pierwotnego stopnia. Ropienie z powodu różnych chorob sekretnych powstrzymam w 8 dni do pięciu dniach.

Jeżeli nie możecie przyjąć osobiście, to piszcie do mnie. Listy wasze zachowamy w sekrecie. Odpowiedzi nasze wysylamy w zwykłych kopertach. Do istu waszego dożęzacie a centową markę na odpowiedź. Godziny ofisowe od 9ej rano do 9ej wiecz. W niedzię od 9 rano do 4.

KONSULTACYA I DORADA BEZPŁATNA.

R. H. M. MACKENZIE M. D. 626 Penn Av. Pittsburg.

PASY NA RUPTURE

Podtrzymywacze do ramion, Elastyczne pończochy, Elektryczne pasy, Krukiew, Szczudła wszelkie inne przyrządy pomocnicze na wszelkie ułmności.

Sztuczne Nogi, Ręce, i t. p.

Robimy pasy na urząd (na obstatunek) na najgorszego rodzaju ruptury.

Artificial Limb Mfg Company

408 SMITHFIELD STREET CZWARTE DRZWI OD POCZTY PITTSBURG, PA. DLA PACYENTEK JEET OSOBA DAMA DO OBSZĘGI. P. & A. Telefon 338 M.

KOLONIA POLSKA W STANIE VIRGINIA.

Lepsze grunta niż gdzieindziej, pracy wiele; lepsza przyszłość. Urodzaje zawsze pewne. Klimat mamy przedny drowy. Na farmach można latem i simg pracować; mrozów i upałów nigdy niema. Wiele Rodzin Polskich osiada się w naszej Kolonii, która tylko dwie mile od miasta West Point jest oddalona! Blisko są wielkie miasta, jako to: Washington, Baltimore, New York i Philadelphia. Dochodz tam koleje i okręty i każdego dnia przychodzą i odchodzą. Każda farma ma pole i las, które można kupić z budynkami od \$6 do \$15 za akier na łatwe spłać. Po dalsze informacye piszcie po posku, lub przjdźcie do:

JOHN JELINEK & CO.

1116 PINE AVENUE. BRADDOCK, PA.

HOTEL POLSKI JAN PATER,

314-316 Market Street McKEESPORT, PA. Wyborne Wina, Wódki, Cygary smaczne zakąski.

Jan Ratajczyk, SALON I RESTAURACYA

1349 PENN AVE., PITTSBURG, PA. Posiada najwyśmienitsze Wina i Likierzy importowane z krajowa. Ciepłe przekąski, wyborne obiad, Użura zreszta.

